

سُورَةُ الدَّارِيَّاتِ

सुदोःसु ६१

आसु-सुदोःसु

سُورَةُ الدَّارِيَاتِ
សូរ៉ាដ៍ ៥១ អាស៊ុន-ស្វារីយ៉ាត

"អាស៊ុន-ស្វារីយ៉ាត" មាន ៦០ អាយ៉ាស៊ុ ។

សូរ៉ាដ៍ទី ៦៧ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័ដ៍ដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័ដ៍បានដាក់ សូរ៉ាដ៍នេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស៊ុ ។

ប្រសិទ្ធភាព

ابْنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ فَرْقَدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الدَّارِيَاتِ فِي يَوْمِهِ، أَوْ فِي لَيْلَتِهِ، أَصْلَحَ اللَّهُ لَهُ مَعِيشَتَهُ، وَ أَتَاهُ بَرِّزُقٍ وَاسِعٍ، وَ نَوَّرَ لَهُ فِي قَبْرِهِ بِسِرَاجٍ يَزْهَرُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ١٥٥ ، ثواب الأعمال : صَفْحَة : ١١٥)

អ៊ីបន្ត បាបាវ៉ែហ្គ័ដ៍បានថ្លែងយោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក តមកពីដូរ៉ុដ៍ ប៊ិន ហ្សារកូដ៍ តមកពី អាហ្វិ អ្នកខ្ពស់ឡោះហ្គ័ដ៍^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា៖ «អ្នកណាសូត្រសូរ៉ាដ៍ អាស៊ុន-ស្វារីយ៉ាត ពេលថ្ងៃឬពេល យប់អល់ឡោះហ្គ័ដ៍នឹងជួយកែតម្រង់ជីវិតអ្នកនោះ នឹងពង្រីកគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតអ្នកនោះ នឹងបំភ្លឺផ្លូវ អ្នកនោះដោយចន្លុះដែលក្លឹរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។» (ثواب الأعمال: 115)

وَ مِنْ حَوَاصِّ الْقُرْآنِ: رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ أَعْطَاهُ اللَّهُ تَعَالَى بِعَدَدِ كُلِّ رِيحٍ هَبَّتْ وَ جَرَتْ فِي الدُّنْيَا عَشْرَ حَسَنَاتٍ».** (واصِّ الْقُرْآنِ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ١٥٥)

សាគ្រា ខ័រ៉ាស្ត៍ អាល់-គូរអាន បានថ្លែងថាគេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه}ដែលមាន ព្រះវចនៈថា៖ «អ្នកណាសូត្រសូរ៉ាដ៍នេះ អល់ឡោះហ្គ័ដ៍នឹងឲ្យរង្វាន់អ្នកនោះដប់សម្រាប់ខ្យល់ នីមួយៗដែលចុះមកបក់ក្នុងលោកនេះ ។» (خواص القرآن)

وَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «مَنْ كَتَبَهَا فِي إِثْنَاءٍ وَ شَرِبَهَا زَالَ عَنْهُ وَجَعُ الْبَطْنِ، وَ إِنْ غُلِّقَتْ عَلَى الْحَامِلِ الْمُتَعَسِّرَةِ وَ لَدَتْ سَرِيعاً».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ١٥٥)

វិស្វលុលឡោះហ្គ័ដ៍^{صلوات الله عليه}មានព្រះវចនៈថា៖ «អ្នកណាសរសេរសូរ៉ាដ៍នេះក្នុងចុងទឹក (ឬផ្តិត ឬប្រដាប់ សម្រាប់ដាក់ទឹក...) ហើយផឹកទឹកក្នុងនោះ អ្នកនោះនឹងជាសះស្បើយពីជម្ងឺពោះ (ឬក្រពះ...) ។ បើឲ្យ ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះដែលស្ទះកំណើតកូន (គឺស្ត្រីដែលកើតកូនពិបាក) ពាក់សូរ៉ាដ៍នោះជាប់ខ្លួន ស្ត្រីនោះ នឹងសម្រាលកូនយ៉ាងងាយស្រួល ។» (البرهان 10105 ហ្គាដ៍ស្ត្រី 10105)

وَقَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ كَتَبَهَا عِنْدَ مَرِيضٍ يُسَاقُ سَهْلَ اللَّهِ عَلَيْهِ جِدًّا، وَإِذَا كُتِبَتْ وَغُلِّقَتْ عَلَى امْرَأَةٍ مُطْلَقَةٍ وَضَعَتْ فِي عَاجِلٍ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى».* (خواص القرآن ٩ : «مخطوط». البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ١٥٥)

អាស៊ុន-ស្វារីយ៉ាត់^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ «សរសេរសូរ្យោក្ខន្ធនេះឲ្យអ្នកដែលឈឺចាប់ក្នុងពេលជិតស្លាប់ អស់ឡោះហ្ន៎^{وحد}នឹងឲ្យអ្នកនោះស្លាប់យ៉ាងស្រួល ។ បើសរសេរសូរ្យោក្ខន្ធនេះឲ្យស្រ្តីមេមាយ[ដោយលែងលះថ្មី]ពាក់ ស្រ្តីនោះនឹងបានរៀបការយ៉ាងឆាប់ អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{وحد} ។» (خواص القرآن: 9 «مخطوط»)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

- 9. [សូមសួរ]ចំពោះអ្វីដែលធ្វើឲ្យខ្ចាត់ខ្ចាយ وَالذَّرِيَّتِ ذُرًّا ①
- 10. ចំពោះអ្វីដែលលីវែកបន្តក فَالْحَمَلِ وَوَقْرًا ②
- 11. ចំពោះអ្វីដែលរអិលយ៉ាងងាយស្រួល فَالْجَرِيَّتِ يُسْرًا ③
- 12. ចំពោះបណ្តាអ្នកចែកព្រះបញ្ចា فَالْمُقَسَّمَتِ أَمْرًا ④
- 13. ការពិតអ្វីដែលគេបានសន្យាជាមួយពួកអ្នកជាការពិតឥតមុសា ។ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ ⑤
- 14. ព្រះសាសនាប្រាកដនឹងកើតមានឡើងមែន ។ وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ⑥

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១-៦

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ جَمِيلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «وَالدَّارِيَّاتِ ذُرًّا»، فَقَالَ: «إِنَّ ابْنَ الْكَوَّاءِ سَأَلَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ الدَّارِيَّاتِ ذُرًّا، فَقَالَ: هِيَ الرِّيحُ، وَ عَنِ الْحَامِلَاتِ وَقْرًا، فَقَالَ: هِيَ

السَّحَابُ، وَ عَنِ الْجَارِيَاتِ يُسْرًا فَقَالَ: هِيَ السُّفُنُ، وَ عَنِ الْمُفَسِّمَاتِ أَمْرًا، فَقَالَ: الْمَلَائِكَةُ».

អាស្ន ប៊ិន អ៊ុបរ៉ូហ៊ីម បានថា ឪពុកខ្ញុំបានប្រាប់ខ្ញុំពី អ៊ុបនូ អាចិ អ៊ុមែរ ដែលបានតំណាលតពី យ៉ូមីល ដែលបានច្នៃថា ទាក់ទងនឹងព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥១:១] [សូមស្តាប់]ចំពោះអ្វីដែលធ្វើឲ្យ ខ្លាត់ខ្លាយ អាចិ អ៊ុបខុលឡោះហ្គី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ៊ុបនូ អាស្ន-កៅរ៉ាអ៊ុបានសូរអាមីរុល មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពី [៥១:១] [សូមស្តាប់]ចំពោះអ្វីដែលធ្វើឲ្យខ្លាត់ខ្លាយ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថានេះគឺខ្យល់ ។ ទាក់ទងនឹង [៥១:២] ចំពោះអ្វីដែលលីអែកបន្តក ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថានេះគឺពពក ។ ទាក់ទងនឹង [៥១:៣] ចំពោះអ្វីដែលអិលយ៉ាងងាយស្រួល ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថានេះគឺនាវា ។ ទាក់ទងនឹង [៥១:៤] ចំពោះបណ្តាអ្នកចែកព្រះបញ្ញា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថានេះគឺបណ្តាទេវតា ។"

وَهُوَ فَسَمَّ كُلَّهُ وَ حَبَّرَ "إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ * وَ إِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ" يَعْني الْمَجَازَاةَ وَ الْمَكَافَاةَ. ** (تفسير القمّي : جزء ٢ صَفْحَة ٣٢٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٥٦)

[អាស្ន ប៊ិន អ៊ុបរ៉ូហ៊ីម] បានថា៖ "ទាំងនេះជាព្រះសម្បត្តិ ឯដំណឹង [៥១:៥] ការពិតអ្វីដែលគេបានសន្យា ជាមួយពួកអ្នកជាការពិតឥតមុសា ។ [៥១:៦] ព្រះសាសនាប្រាកដនឹងកើតមានឡើងមែន មានន័យថា ព្រះសំណងនិងព្រះរង្វាន់ ។" (تفسير القمّي 2: 327)

الشَّيْخُ فِي (التَّهْدِيْبِ) مُرْسَلًا، قَالَ: قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "فَالْمُفَسِّمَاتِ أَمْرًا"، قَالَ: «الْمَلَائِكَةُ نَفْسُهُمْ أَرْزَاقَ بَنِي آدَمَ مِنْ طُلُوعِ الْفَجْرِ إِلَى طُلُوعِ الشَّمْسِ، فَمَنْ نَامَ فِيمَا بَيْنَهُمَا نَامَ عَنْ رِزْقِهِ». ** (التهديب : جزء ٢ صَفْحَة ١٣٩ حَدِيث ٥٤١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٥٦)

អាស្ន-ស្រែខ័បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍នៅក្នុងសាត្រា អាស្ន-តាស្ត់ស្តីប តាមបណ្តាញព័ត៌មានមួយ ថា ទាក់ទងនឹង [៥១:៤] ចំពោះបណ្តាអ្នកចែកព្រះបញ្ញា អាស្ន-ស្តីខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទេវតាចែក គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតក្នុងចន្លោះមុនពេលថ្ងៃរះនិងពេលថ្ងៃរះ ។ ដូច្នេះអ្នកណាដេកលក់ក្នុងចន្លោះពេល ទាំងពីរនេះ អ្នកនោះធ្វើឲ្យគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតខ្លួនឯងរហូតបាត់ ។" (التهديب 2: 541 / 139)

الطَّبْرِسِيُّ، قَالَ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ وَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «لَا يَجُوزُ لِأَحَدٍ أَنْ يُفَسِّمَ إِلَّا بِاللَّهِ تَعَالَى، وَ اللَّهُ تَعَالَى يُفَسِّمُ بِمَا يَشَاءُ مِنْ خَلْقِهِ». ** (مجمع البيان : جزء ٩ صَفْحَة ٢٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٥٦)

អាស្ន-តូបរីស៊ីបានថា អាចិ យ៉ាក្តីហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងអាចិ អ៊ុបខុលឡោះហ្គី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មិនអនុញ្ញាត ឲ្យអ្នកណាមួយស្បថទេ ក្រៅពីស្បថចំពោះអស់ឡោះហ្គី ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ។ ចំណែកឯអស់ឡោះហ្គី ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់វិញ ព្រះអង្គ ^{عجل} ស្បថចំពោះអ្វីមួយស្រេចតែព្រះអង្គ ^{عجل} ក្នុងចំណោមសត្វលោករបស់ ព្រះអង្គ ^{عجل} ។" (مجمع البيان 9: 23)

شَرَفُ الدِّينِ النَّجْفِيُّ، قَالَ: رُوِيَ بِإِسْنَادٍ، مُتَّصِلٍ إِلَى أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ حَالِدِ الْبَرْقِيِّ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ، عَنْ أَخِيهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ التَّمَالِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ، فِي عَلِيٍّ"، هَكَذَا أَنْزَلْتِ». **

(تأويل الآيات : جزء ٢ صَفْحَة ٦١٤ حَدِيث ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٥٦)

[...] អាចិ ហ្គាំស្វាសុំ អាស៊ុន-ស្វាវីយ៉ាតបានតំណាលតមកពីអាចិ យ៉ុក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិប្រទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៥១:៥] ការពិតអ្វីដែលគេបានសន្យាជាមួយពួកអ្នករឿងអាស៊ុន គេបានបើកឲ្យដឹងដូចនេះឯង ។" (1 / 614 : 2)

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ أَحْمَدَ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْكَرِيمِ بْنُ عَبْدِ الرَّحِيمِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ، عَنْ أَبِي حَزْرَةَ، قَالَ: «سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٍ"، يَعْنِي فِي عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "وَ إِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ" يَعْنِي عَلِيًّا، وَ عَلِيٌّ هُوَ الدِّينُ».** (تفسير القمّي : جزء ٢ صَفْحَة ٣٢٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٥٧)

[...] អាចិ ហ្គាំស្វាសុំបានថាខ្ញុំបានឮអាចិ យ៉ុក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិប្រទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៥១:៥] ការពិតអ្វីដែលគេបានសន្យាជាមួយពួកអ្នកជាការពិតឥតមុសា ថាមានន័យថា អាស៊ុន^{صلوات الله عليه والسلام} ។ រីឯ [៥១:៦] ព្រះសាសនាប្រាកដនឹងកើតមានឡើងមែន មានន័យថា អាស៊ុន^{صلوات الله عليه والسلام} អាស៊ុន^{صلوات الله عليه والسلام} គឺព្រះសាសនា (الدِّينُ) ។ (329 : 2)

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُوبِ ﴿٧﴾

៧. [អញសូមស្យាប]ចំពោះមេឃដែលពេញដោយផ្លូវ

លោក អាចិ ហ្គាំស្វាសុំ ស្វាវីយ៉ាត បានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំបានសួរអ៊ីមាំ អាចិ យ៉ុក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអាយ៉ាសុំនេះ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថ្លែងថា៖ "មេឃគឺវិស្វលុលឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلام} ឯផ្លូវទាំងឡាយគឺអាមីរុល មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាស៊ុនលុល-បៃតី^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (តាហ្វាសៀរ ហ្វីរត ទំព័រ ៤៤១)

إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُخْتَلِفٍ ﴿٨﴾

៨. ការពិត ពួកអ្នកមានមតិខុសគ្នា ។

يُؤْفِكُ عَنْهُ مَنْ أَفَكَ ﴿٩﴾

៩. អ្នកដែលត្រូវបំបែរចេញពីនោះ (ពីឋានសួគ៌) គឺអ្នកដែលត្រូវបំបែរចេញរួចមកហើយ ។

វិស្វលុលឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថ្លែងអំពីអាយ៉ាសុំនេះថា៖ "អាយ៉ាសុំនេះត្រូវដាក់ចុះមកសំដៅទៅរកវិទ្យាយ៉ាសុំរបស់ម៉ៅឡាអាស៊ុន^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អត្ថន័យរបស់អាយ៉ាសុំនេះគឺ បណ្តាអ្នកណាដែលប្រឆាំងអារ៉ូ (ព្រះបញ្ញា) របស់អល់ឡោះហ្គាំ បណ្តាអ្នកនោះនឹងត្រូវបោះទៅក្នុងភ្លើងនរក ។" (អាស៊ុន ម៉ាណាគីប ក្បាលទី ៣ ទំព័រ ៩៦)

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៧-៩

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَامِرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عُثْمَانَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُضَلِّ عَنْ أَبِي حَمْرَةَ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى [...] وَ أَمَّا قَوْلُهُ « إِنِّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُخْتَلِفٍ » فَإِنَّهُ عَلَيَّ يَعْنِي إِنَّهُ لَمُخْتَلَفٌ عَلَيْهِ وَ قَدْ اِخْتَلَفَ هَذِهِ الْأُمَّةُ فِي وَلَايَتِهِ فَمَنْ اسْتَقَامَ عَلَيَّ وَلَايَةَ عَلَيٍّ دَخَلَ الْجَنَّةَ وَ مَنْ خَالَفَ وَلَايَةَ عَلَيٍّ دَخَلَ النَّارَ

[...] អាចិ ហ្នាំស្វាយបានខ្ញុំបានសួរ អាចិ យ៉ាក្នុងហ្នាំស្វាយ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្នាំ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទាក់ទងនឹងព្រះបន្ទូល [៥១:៨] ការពិតពួកអ្នកមានមតិខុសគ្នា ពីនេះគឺអាស៊ុន^{صلوات الله عليه والسلام} ។ មានន័យថាពួកគេទាស់គំនិតគ្នារឿងព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានទំនាស់កើតឡើងនៅក្នុងសហគមន៍នេះទាក់ទងនឹងវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អ្នកណាស្ថិតនៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អាស៊ុន^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន អ្នកនោះនឹងចូលឋានសួគ៌ អ្នកណាប្រឆាំងវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អាស៊ុន^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នកនោះនឹងចូលភ្លើង ។

وَ أَمَّا قَوْلُهُ « يُؤْفِكُ عَنْهُ مَنْ أَفَكَ » فَإِنَّهُ يَعْنِي عَلِيًّا مَنْ أَفَكَ عَنْ وَلَايَتِهِ أَفَكَ عَلَى [عَنِ] الْجَنَّةِ فَذَلِكَ قَوْلُهُ « يُؤْفِكُ عَنْهُ مَنْ أَفَكَ » (بصائر الدرجات : جُزء ١ صَفْحَة ٧٧)

ទាក់ទងនឹងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} [៥១:៩] អ្នកដែលត្រូវបំបែរចេញពីនោះ គឺអ្នកដែលត្រូវបំបែរចេញចមកហើយ មានន័យថាអាស៊ុន^{صلوات الله عليه والسلام}, អ្នកណាបែរចេញពីវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នកនោះបែរចេញពីឋានសួគ៌ ពីព្រោះនេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} [៥១:៩] អ្នកដែលត្រូវបំបែរចេញពីនោះ គឺអ្នកដែលត្រូវបំបែរចេញចមកហើយ ។ (بصائر الدرجات ج ١ ص ٧٧)

عَلَيَّ بِنِ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: أَخْبِرْنِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: « وَ السَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ». فَقَالَ: هِيَ «مَحْبُوكَةٌ إِلَى الْأَرْضِ»، وَ شَبَّكَ بَيْنَ أَصَابِعِهِ. فَقُلْتُ: كَيْفَ تَكُونُ مَحْبُوكَةً إِلَى الْأَرْضِ، وَ اللَّهُ يَقُولُ: «رَفَعَ السَّمَاوَاتِ بِعَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا»؟ فَقَالَ: «سُبْحَانَ اللَّهِ! أَلَيْسَ اللَّهُ يَقُولُ: «بِعَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا»؟». قُلْتُ: بَلَى. فَقَالَ: «ثُمَّ عَمَدٌ وَ لَكِنَّ لَا تَرَوْنَهَا».

[...] អាស៊ុន បឺន អ៊ីបរហ្នាំមមានប្រសាសន៍ថាឪពុកខ្ញុំបាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អាស៊ុន-ហ្នាំសែន បឺន ខ្ញុំលឺដូ តមកពី អាចិ អាស៊ុន-ហ្នាំសាសន់ អាស៊ុន-វិដ្ឋី^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្នាំ^{صلوات الله عليه والسلام} [៥១:៧] [អញសូមសួរ]ចំពោះមេឃដែលពេញដោយផ្លូវ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "វាក្លាប់មកឯផែនដី ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានជឿតម្រាមដៃព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ជិតគ្នា ។ ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើវាក្លាប់មកលើផែនដីដូចម្តេចទៅ អស់ឡោះហ្នាំ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា [១៣:២] អស់ឡោះហ្នាំជាអ្នកលើកមេឃឡើងដោយឥតមានសសរដែលពួកអ្នកអាចមើលឃើញ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអស់ឡោះហ្នាំ^{صلوات الله عليه والسلام} ! តើអស់ឡោះហ្នាំ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនមានព្រះបន្ទូលទេថា ឥតមានសសរដែលពួកអ្នកអាចមើលឃើញ?" ខ្ញុំបានថា៖ "មែនហើយ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "វាមានសសរ តែអស់លោកមើលសសរទាំងនោះមិនឃើញទេ ។"

قُلْتُ: كَيْفَ ذَلِكَ، جَعَلَنِي اللَّهُ فِدَاكَ؟ قَالَ: فَبَسَطَ كَفَّهُ الْيُسْرَى، ثُمَّ وَضَعَ الْيُمْنَى عَلَيْهَا، فَقَالَ: «هَذِهِ أَرْضُ الدُّنْيَا، وَ السَّمَاءُ الدُّنْيَا

فَوْقَهَا قُبَّةٌ، وَ الْأَرْضُ الثَّانِيَةُ فَوْقَ السَّمَاءِ الدُّنْيَا، وَ السَّمَاءُ الثَّانِيَةُ فَوْقَهَا قُبَّةٌ، وَ الْأَرْضُ الثَّلَاثَةُ فَوْقَ السَّمَاءِ الثَّانِيَةِ، وَ السَّمَاءُ الثَّلَاثَةُ فَوْقَهَا قُبَّةٌ، وَ الْأَرْضُ الرَّابِعَةُ فَوْقَ السَّمَاءِ الرَّابِعَةِ، وَ السَّمَاءُ الرَّابِعَةُ فَوْقَهَا قُبَّةٌ، وَ الْأَرْضُ السَّادِسَةُ فَوْقَ السَّمَاءِ السَّادِسَةِ، وَ السَّمَاءُ السَّادِسَةُ فَوْقَهَا قُبَّةٌ، وَ الْأَرْضُ السَّابِعَةُ فَوْقَ السَّمَاءِ السَّادِسَةِ، وَ السَّمَاءُ السَّابِعَةُ فَوْقَهَا قُبَّةٌ،

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលិកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ាងម៉េចទៅ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ត្រដាងដៃឆ្វេង ដាក់ដៃស្តាំព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} លើដៃឆ្វេង ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺដីលោកនេះនិងមេឃលោកនេះ ឯខាងលើគឺដោម ។ ដីទីពីរនៅពីលើមេឃលោកនេះ មានដោមមួយនៅពីលើមេឃទីពីរ ។ ដីទីបីនៅពីលើមេឃទីពីរ មានដោមមួយនៅពីលើមេឃទីបី ។ ដីទីបួននៅពីលើមេឃទីបី មានដោមមួយនៅពីលើមេឃទីបួន ។ ដីទីប្រាំនៅពីលើមេឃទីបួន មានដោមមួយនៅពីលើមេឃទីប្រាំ ។ ដីទីប្រាំមួយនៅពីលើមេឃទីប្រាំ មានដោមមួយនៅពីលើមេឃទីប្រាំមួយ ។ ដីទីប្រាំពីរនៅពីលើមេឃទីប្រាំមួយ មានដោមមួយនៅពីលើមេឃទីប្រាំពីរ ។

و عَرْشُ الرَّحْمَنِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى فَوْقَ السَّمَاءِ السَّابِعَةِ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا وَ مِنْ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَنْزِلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ» فَأَمَّا صَاحِبُ الْأَمْرِ فَرَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ الْوَصِيُّ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَأَمَّا عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ، فَأَمَّا يَنْزِلُ الْأَمْرُ إِلَيْهِ مِنْ فَوْقَ السَّمَاءِ مِنْ بَيْنِ السَّمَاءَاتِ وَ الْأَرْضِينَ». قُلْتُ: فَمَا تَحْتَنَا إِلَّا أَرْضٌ وَاحِدَةٌ؟ فَقَالَ: «مَا تَحْتَنَا إِلَّا أَرْضٌ وَاحِدَةٌ، وَ إِنَّ السِّتَّ هُنَّ فَوْقَنَا».** (تفسير القمى : جُزء ٢ صَفْحَة ٣٢٨)

ព្រះរាជបល្ល័ង្ករបស់ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី នៅពីលើមេឃទីប្រាំពីរ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ៊ា ^{عز وجل} [២៥:១២] អល់ឡោះហ្វ៊ាជាព្រះអ្នកបង្កើតមេឃទាំងប្រាំពីរ ជាស្រទាប់ៗ (ជាជាន់ៗ) និងផែនដីស្រដៀងមេឃនោះដែរ ។ ព្រះបញ្ជាចុះមកឯពួកវាទាំងអស់នោះ ។ រីឯម្ចាស់នៃព្រះរាជបញ្ជាគឺវិស្វលុលឡោះហ្វ៊ា ^{صلوات الله عليه والسلام} និងព្រះឧត្តរាធិការ ^{عليهم السلام} (គឺអ្នកស្នង) បន្ទាប់ពីវិស្វលុលឡោះហ្វ៊ា ^{صلوات الله عليه والسلام} បិតនៅលើផ្ទៃផែនដី ។ ព្រះរាជបញ្ជាចុះមកលើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ពីលើមេឃ មកពីលើមេឃទាំងប្រាំពីរនិងផែនដីទាំងប្រាំពីរ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ពុំមានអ្វីទេនៅពីក្រោមយើង ក្រៅពីផែនដីមួយ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មិនមានអ្វីទេនៅពីក្រោមយើង ក្រៅពីផែនដីមួយ និងផែនដីប្រាំមួយទៀតនៅពីលើយើង ។"

(328 :2 (تفسير القمى) 13:2-3, 65:12

قَاتِلِ الْخَرَّاصُونَ ﴿١٠﴾

១០. វិនាសលើពួកនិយាយស្មាន

الَّذِينَ هُمْ فِي عَمْرَةٍ سَاهُونَ ﴿١١﴾

១១. បណ្តាអ្នកដែលនៅក្នុងការធ្វេសប្រហែសយ៉ាងជ្រៅ

يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمِ الدِّينِ ﴿١٢﴾

១២. ពួកគេសួរថា៖ "កាលណាថ្ងៃជំនុំជម្រះនឹងមកដល់?"

يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ﴿١٣﴾

១៣. ថ្ងៃដែលពួកគេនឹងត្រូវល្បួងពិសោធន៍ (ការធ្វើទណ្ឌកម្ម) នៅឯភ្លើងនរក

ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٤﴾

១៤. [គេនឹងថ្លែងចំពោះពួកគេថា៖] "ចូរពួកអ្នកភ្នក្សការល្បួងពិសោធន៍របស់ពួកអ្នកនេះទៅ ។ នេះគឺអ្វីដែលពួកអ្នកធ្លាប់បានសូមឲ្យប្រញាប់មកដល់ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាត ១០-១៤

و قال علي بن إبراهيم، في قوله تعالى: فُتِلَ الْخِرَاصُونَ: الذين يخرصون، بأرائهم من غير علم و لا يقين، الَّذِينَ هُمْ فِي عَمْرٍو سَاهُونَ، أي في ضلال، و الساهي: الذي لا يذكر الله، و قوله تعالى: يَسْتَعْجِلُونَ، يا محمد: أَيَّانَ يَوْمَ الدِّينِ، أي متى يكون يوم الحساب، قال الله: يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ، أي يعذبون ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ، أي عذابكم: هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ. ** (تفسير القمِّي جزء ٢ صَفْحَة ٣٢٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٥٨)

អាស៊ុន ប៊ិន អ៊ីប្រ៉ែមបានថា ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥១:១០] វិនាសពើបពៈលើពួកនិយាយស្មាន គឺពួកដែលតែងតែស្មានដោយមតិខ្លួនឯង គ្មានការចេះដឹងនិងមិនមានការជាក់ច្បាស់ទេ ។ [៥១:១១] បណ្តាអ្នកដែលនៅក្នុងការធ្វេសប្រហែសយ៉ាងជ្រៅ ពោលគឺនៅក្នុងការផ្សេងនិងនៅក្នុងការឥតអើពើ មិននឹកនាដល់អល់ឡោះហ្គ័រេ ។ រីឯព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥១:១២] មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه អើយ ពួកគេសួរថា៖ "កាលណាថ្ងៃជំនុំជម្រះនឹងមកដល់?" ពោលគឺកាលណាទៅថ្ងៃទូទាត់នោះ ។ អល់ឡោះហ្គ័រេមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥១:១៣] ថ្ងៃដែលពួកគេនឹងត្រូវល្បួងពិសោធន៍នៅឯភ្លើងនរក ពោលគឺទទួលរងទណ្ឌកម្ម ។ [៥១:១៤] "ចូរពួកអ្នកភ្នក្សការល្បួងពិសោធន៍របស់ពួកអ្នកនេះទៅ ពោលគឺទណ្ឌកម្មរបស់ពួកអ្នក នេះគឺអ្វីដែលពួកអ្នកធ្លាប់បានសូមឲ្យប្រញាប់មកដល់ ។" (329:2) (تفسير القمِّي)

سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ السَّيَّارِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ قَبِيصَةَ الْمُهَلَّبِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ بَعْضِ رِجَالِهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي بَابِ الْكِرَاتِ، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ“، قَالَ: «يُكْسَرُونَ فِي الْكِرَّةِ كَمَا يُكْسَرُ الذَّهَبُ، حَتَّى يَرْجِعَ كُلُّ شَيْءٍ إِلَى شِبْهِهِ»، يَعْنِي إِلَى حَقِيقَتِهِ. ** (مختصر بصائر الدرجات : ٢٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٥٩)

[...] អាប៊ូ អ៊ុលឡោះហ្គ័រេ صلوات الله عليه មានវចនៈ នៅក្នុងវគ្គ អាល់-ការីត អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រេ [៥១:១៣] ថ្ងៃដែលពួកគេនឹងត្រូវល្បួងពិសោធន៍នៅឯភ្លើងនរក ថា៖ "ពួកគេនឹងរលាយ ពេលត្រឡប់វិញដូចមាសរលាយ លុះត្រឡប់ជាដូចដើមវិញ មានន័យថាមកកាន់ការពិតវិញ ។" (28) (مختصر بصائر الدرجات)

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٥﴾

១៥. ការពិត បណ្តាអ្នកជឿស៊ប់ចិត្តនឹងបានបិតនៅក្នុងសួនសួគ៌និងប្រភពទឹកដុស

ءَاخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ﴿١٦﴾

១៦. ពួកគេបាននូវអ្វីដែលព្រះម្ចាស់ពួកគេឲ្យពួកគេ ។ ការពិត កាលពីមុននោះ ពួកគេជាអ្នកប្រព្រឹត្តិល្អ ។

كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾

១៧. ពួកគេធ្លាប់តែដេកតិចក្នុងពេលយប់ ។

وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿١٨﴾

១៨. នៅពេលព្រឹក (មុនថ្ងៃរះ) ពួកគេប្តូរស្តង់សូមខមាទោស ។

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾

១៩. ទ្រព្យមួយចំណែករបស់ពួកគេប្រុងទុកសម្រាប់អ្នកស្វែងរកនិងជនទីលក្រ ។

وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ ﴿٢٠﴾

២០. នៅលើផែនដីមាននូវបណ្តាសញ្ញាសម្រាប់បណ្តាអ្នកដែលជឿជាក់

وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾

២១. និងនៅក្នុងខ្លួនពួកអ្នក[ដែរ] ។ ពួកអ្នកមិនឃើញ[សញ្ញាទាំងនោះ]ទេ ?

អធិប្បាយអាយ៉ាត ១៥-២១

السَّبِيحُ فِي (التَّهْذِيبِ): بِإِسْنَادِهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ عَامِرٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ»، قَالَ: «كَانَ الْقَوْمُ يَنَامُونَ، وَ لَكِنْ كُلَّمَا انْقَلَبَ أَحَدُهُمْ، قَالَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَ اللَّهُ أَكْبَرُ».* (التَّهْذِيبِ : جُزْء ٢ صَفْحَة ٣٣٥ حَدِيث ١٣٨٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٥٩)

[...] អាជី បាស្មៀរបានតំណាលតមកពីអាជី យ៉ាក្តីហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلا} ដែលមានវចនៈថា៖ "[៥១:១៧] ពួកគេធ្លាប់តែដេកតិចក្នុងពេលយប់ ។ មនុស្សតែងតែដេកលក់ តែរាល់គ្រាមានពួកគេម្នាក់ប្រែខ្លួនហើយថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{وَعَدَّ} ។ មិនមានព្រះក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎^{وَعَدَّ}ទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{وَعَدَّ} ទ្រង់មហាផ្តំផ្តើងបំផុត ។" (التَّهْذِيبِ : 2 : 1384 / 335)

وَ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ فَصَّالَةَ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: « وَ بِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ »: «فِي الْوَتْرِ فِي آخِرِ اللَّيْلِ سَبْعِينَ مَرَّةً».* (التَّهْذِيبِ : جُزْء ٢ صَفْحَة ١٣٥ حَدِيث ٤٩٨

، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صُفْحَة : (١٥٩)

[...] មូអុរ៉ាយ៉ាស៊ុន ប៊ិន អុំម៉ារបានថា ខ្ញុំបានឮអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្វី^{وَجَدَّ} [៥១:១៨] នៅពេលព្រឹកពួកគេបូងសូងសូមខមាទោស ថា៖ "នៅក្នុងស្ត្រីឡាត្តុលេស (ស្ត្រីឡាត្តុ អាល់-វ៉ាតៀរ (الْوَتْرُ) ចិតសិបដងនៅចុងបញ្ចប់នៃពេលយប់ ។" (التهديب 2: 130 / 498)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: بِإِسْنَادِهِ، عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنْ صَفْوَانَ الْجَمَّالِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "لِلْسَائِلِ وَالْمَحْرُومِ"، قَالَ: «الْمَحْرُومُ: الْمُحَارِفُ الَّذِي حُرِمَ كَدَّ يَدِهِ فِي الشِّرَاءِ وَالْبَيْعِ». ** (الكافي : الجزء ٣ صُفْحَة ٥٠٠ حَدِيث ١٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صُفْحَة : ١٦٠)

[...] ស្រីហ្វាត្ន អាល់-យ៉ាម៉ាល់បានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះ បន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្រិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៥១:១៩] អ្នកសូមទាននិងជនទ័លក្រ ថា៖ "ជន ទ័លក្រ គឺជនដែលខំតស៊ូស្វែងរកគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត ដែលមិនមានមធ្យោបាយទិញនិងលក់ ។" (الكافي 3: 500 / 12)

* عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الْخُرَّازِيِّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: إِنَّ الْعَبْدَ يُوقِظُ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِنَ اللَّيْلِ فَإِنْ لَمْ يَقُمْ أَتَاهُ الشَّيْطَانُ فَبَالَ فِي أَدْنَاهُ

* អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម បានរាយការណ៍តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីម៉ែរ តមកពី អាហ្វិ អ៊ុយយុប អាល់-ខុស្តុស្តុស្តុ តមកពីមូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន មុស្តីមដែលបាននិយាយថាខ្ញុំបានឮអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បារត្នាក់ខ្លួនបីដងក្នុងពេលយប់ ។ បើបារនោះមិនងើបឈរ[ដើម្បី ស្ត្រីឡាត្តុ]ទេ ស្ត្រីតូន^{عليه السلام} មករកបារនោះ វា^{عليه السلام} នោមដាក់ត្រចៀកបារនោះ ។"

قَالَ وَ سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: « كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ » قَالَ كَانُوا أَقْلَ اللَّيْلِ تَفْوُتُهُمْ لَا يَقُومُونَ فِيهَا . (الكافي : الجزء ٣ صُفْحَة ٤٤٦)

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល^{وَجَدَّ} [៥១:១៧] ពួកគេធ្លាប់តែ ដេកតិចក្នុងពេលយប់ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មានយប់តិចណាស់ដែលពួកគេខាន មិនបាន ងើប[ដើម្បីស្ត្រីឡាត្តុ]ក្នុងយប់នោះ ។" (الكافي 3: 446)

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ﴿٢٢﴾

២២. នៅលើមេឃមានគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតរបស់ពួកអ្នកនិងអ្វីដែលគេបានសន្យាឲ្យពួកអ្នក

فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقُّ مِثْلَ مَا أَنْكُمْ تَنْطُقُونَ ﴿٢٣﴾

២៣. [សូមស្រឡាច]ចំពោះព្រះម្ចាស់មេឃនិងដី ការពិតនេះគឺព្រះសច្ចធម៌ ដូចអ្វីដែលពួកអ្នកនិយាយ ។

អ៊ីម៉ា ស៊ែនុល អាប៊ីខ្លីន^ﷺបានថ្លែងថា៖ "ការពិតឥតមុសា ក្នុងអាយ៉ាស៊ុននេះគឺការងើបឡើងវិញរបស់ អាល់-ម៉ាស៊ុនខ្លី^ﷺ ។" (តាក្វីល អាល់ អាយ៉ាត្ត អាល់-ស្វាហ៊ីពោះត្តី ទំព័រ ៥៩៦)

អ៊ីបនូ អាប៊ុបាស់^ﷺបានអធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុននេះថា៖ "អាយ៉ាស៊ុននេះចែងសំដៅទៅលើការលេចខ្លួនឡើង វិញរបស់អាល់-ម៉ាស៊ុនខ្លី^ﷺ ដូចអាយ៉ាស៊ុន [២:១៤៨] ទោះពួកអ្នកនៅទិសទីតំបន់ណាក៏ដោយ អស់ឡោះហ្ន៎នឹងនាំពួកអ្នកមកវិញទាំងអស់ ដែលចែងសំដៅទៅលើបណ្តាកររបស់អាល់-ម៉ាស៊ុនខ្លី^ﷺ ដែលអស់ឡោះហ្ន៎នឹងប្រមូលឲ្យជុំគ្នាក្នុងមួយថ្ងៃ ។" (អាល់-កុយ័បាស៊ុន អាល់-ទូស៊ី ទំព័រ ១១០)

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុន ២២-២៣

الشَّيْخُ فِي (التَّهْذِيبِ): بِإِسْنَادِهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ جَدِّهِ الْحَسَنِ بْنِ رَاشِدٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ آبَائِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ): «أَنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: إِذَا فَرَّغَ أَحَدُكُمْ مِنَ الصَّلَاةِ، فَلْيَرْفَعْ يَدَيْهِ إِلَى السَّمَاءِ، وَ لِيَنْصَبْ فِي الدُّعَاءِ». فَقَالَ ابْنُ سَبَّأٍ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، أَلَيْسَ اللَّهُ فِي كُلِّ مَكَانٍ؟ قَالَ: بَلَى. قَالَ: فَلِمَ يَرْفَعُ يَدَيْهِ إِلَى السَّمَاءِ؟ فَقَالَ: رَزَقُكُمْ أَمَا تَفْقَرُونَ؟ وَ فِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَ مَا تُوعَدُونَ“ فَمِنْ أَيْنَ يُطَلَبُ الرِّزْقُ إِلَّا مِنْ مَوْضِعِهِ؟ وَ مَوْضِعُ الرِّزْقِ وَ مَا وَعَدَ اللَّهُ السَّمَاءِ». ** (التَّهْذِيبِ : جُزْءُ ٢ صَفْحَةٌ ٣٢٢ حَدِيثُ ١٣١٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَةٌ : ١٦١)

[...] អាច្ចី បាស្រៀវបានតំណាលតមកពីអាច្ចី អាប៊ុបខុលឡោះហ្ន៎^ﷺដែលបានតំណាលតមកពីព្រះ បុព្វការី^ﷺព្រះអង្គ^ﷺដែលមានវចនៈថាអាមីរុល-មុមីនីន^ﷺមានវចនៈថា៖ "ពេលណាអ្នកណាក្នុង ចំណោមអស់លោករួចពីស្លឹកឡាត្តហើយ ចូរឲ្យអ្នកនោះលើកដៃឡើងទៅឯមេឃ ហើយអ្នកនោះគប្បី ផ្តោតចិត្តទៅលើការបូងសូង ។" អ៊ីបនូ សាបាបានទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន^ﷺអើយ អស់ឡោះហ្ន៎^ﷺ នៅគ្រប់ទីកន្លែងមែនទេ ?" ព្រះអង្គ^ﷺមានវចនៈថា៖ "មែន ។" គាត់បានទូលថា៖ "ហេតុអ្វីត្រូវលើកដៃ សំដៅមេឃ ?" ព្រះអង្គ^ﷺមានវចនៈថា៖ "ដើម្បីគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតរបស់អស់លោក ។ លោកមិនបាន សូត្រ [៥១:២២] នៅលើមេឃមានគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតរបស់ពួកអ្នក និងអ្វីដែលគេបានសន្យាឲ្យពួកអ្នក ទេ ? តើឲ្យគេស្វែងរកគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតមកពីណា ក្រៅពីកន្លែងរបស់វា ? កន្លែងរបស់គ្រឿងទ្រទ្រង់ ជីវិតនិងអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎^ﷺបានសន្យាឲ្យនោះគឺមេឃ ។" (1315 /322 :2) (التَّهْذِيبِ : 2)

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ النَّفَّيِّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”فَو رَبِّ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقُّ مِثْلَ مَا أَنْتُمْ تَنْطَفُونَ“، قَالَ: «قَوْلُهُ تَعَالَى: ”إِنَّهُ لَحَقُّ“، [هُوَ] قِيَامُ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ فِيهِ نَزَلَتْ: ”وَ عَدَدَ اللَّهِ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَ لِيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا“». ** (تَأْوِيلَ الْآيَاتِ : جُزْءُ ٢ صَفْحَةٌ ٦١٥ حَدِيثُ ٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَةٌ : ١٦١)

[...] អ៊ីសហ្គាត្ត ប៊ិន អាប៊ុបខុលឡោះហ្ន៎^ﷺបានតំណាលតមកពីអុលី ប៊ិន អាល់-ហ្វ្លៃសែនី^ﷺ អំពីព្រះ

បន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ [៥១:២៣] [សូមស្រួច]ចំពោះព្រះម្ចាស់មេឃនិងដី ការពិនេះគឺព្រះសច្ចធម៌ ដូចអ្វី
 ដែលពួកអ្នកនិយាយ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានចែនថា: "ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ការពិតនេះគឺព្រះ
 សច្ចធម៌ គឺការងើបឡើងរបស់អាល់-ក្លីអ៊ឹម^{عجل الله فرجه} អ្វីដែលស្តីអំពីព្រះអង្គ^{عجل الله فرجه} នោះគឺការបើកឲ្យដឹងថា
 [២៤:៥៥] អល់ឡោះហ្ន៎បានសន្យាចំពោះអ្នកទាំងឡាយណាក្នុងចំណោមពួកអ្នក ដែលមានសទ្ធា
 ដែលសាងអំពើល្អ ថាព្រះអង្គប្រាកដនឹងឲ្យជនទាំងនោះទៅជាអ្នកគ្រប់គ្រងនៅលើផែនដី ដូចព្រះអង្គ
 ធ្លាប់បានធ្វើចំពោះជនសម័យមុនពួកគេមកហើយនោះដែរ ថាព្រះអង្គប្រាកដនឹងចាត់តាំងព្រះសាសនា
 របស់ជនទាំងនោះឡើងសម្រាប់ពួកគេ គឺសាសនាដែលព្រះអង្គជ្រើសរើសសម្រាប់ពួកគេ ថាព្រះអង្គ
 ប្រាកដនឹងផ្លាស់ប្តូរសេចក្តីភ័យខ្លាចរបស់ជនទាំងនោះទៅជាសន្តិសុខ ។" (4/615 :2 :تأويل الآيات)

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثٌ ضَيْفٍ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٤﴾

២៤. [សាស្តាអ៊ឹម] អ្នកធ្លាប់បានដឹងទេរឿងភ្ញៀវកិត្តិយសរបស់អ៊ីបរ៉ហ្វឹម ?

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ﴿٢٥﴾

២៥. ពេលពួកគេបានចូលទៅរកគេ ពួកគេបានថា: "សួស្តី (សាឡាម)!" គេបានថា: "សួស្តី
 (សាឡាម) អស់លោកជនចម្លែក ។"

فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعَجَلٍ سَمِينٍ ﴿٢٦﴾

២៦. គេបានទៅរកគ្រួសារគេ ហើយបានត្រឡប់មកវិញជាមួយកូនគោធាត់[អាំង]មួយ ។

فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٢٧﴾

២៧. គេបានដាក់កូនគោ[អាំង]នោះក្បែរពួកគេ ហើយបានថា: "អស់លោកមិនទទួលទានទេ ?"

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ وَبَشِّرُوهُ بِعَلْمٍ عَلِيمٍ ﴿٢٨﴾

២៨. គេមានអារម្មណ៍ខ្លាចពួកគេ ។ ពួកគេបានថា: "ចូរកុំខ្លាច ។" ពួកគេបានប្រាប់គេនូវដំណឹងល្អថា
 គេនឹងមានកូនប្រុសម្នាក់ដែលមានញាណកោសល្យ ។

فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَوةٍ فَصَكَتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ﴿٢٩﴾

២៩. ភរិយាគេបានដើរចូលមកដោយស្រែកខ្លាំង ។ នាងបានវាយមុខខ្លួនឯង និងនិយាយថា: "[ខ្ញុំជា]ស្រី
 ជរាដែលមិនអាចមានកូនបាន !"

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٣٠﴾

៣០. ពួកគេបានថា: "ព្រះម្ចាស់របស់នាងមានព្រះបន្ទូលដូច្នោះឯង ។ ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់ញាណ ។"

الجزء ٢٧ الجزء ٥١ - ٥٣ الجزء ٢٧

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٣١﴾

៣១. គេបានថា៖ "ព្រះសាសនៈទូតអើយ អ្វីទៅបេសកកម្មរបស់ព្រះអង្គទាំងអស់គ្នា ?"

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾

៣២. ពួកគេបានថា៖ "អស់ទាំងយើងត្រូវចាត់បញ្ជូនមករកប្រជាពលរដ្ឋក្រិដ្ឋ"

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن طِينٍ ﴿٣٣﴾

៣៣. ដើម្បីនឹងទម្លាក់ដុំឥដ្ឋមកលើពួកគេ

مُسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ﴿٣٤﴾

៣៤. ត្រូវដាក់សម្លាមដោយព្រះម្ចាស់លោកសម្រាប់ជនល្មើសទាំងឡាយ ។"

فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾

៣៥. អស់ទាំងយើងបានយកបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាចេញពីស្រុកនោះ៖

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٦﴾

៣៦. តែអស់ទាំងយើងឃើញមានផ្ទះអ្នកចុះចូល[ចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ]តែមួយខ្នងប៉ុណ្ណោះ៖ នៅក្នុងស្រុកនោះ ។

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٣٧﴾

៣៧. អស់ទាំងយើងបានទុកព្រះសញ្ញាមួយនៅក្នុងស្រុកនោះ៖ សម្រាប់បណ្តាអ្នកខ្លាចព្រះទណ្ឌកម្មដ៏ឈឺចាប់ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ២៤-៣៧

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَىٰ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَىٰ عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي يَزِيدَ وَهُوَ فَرَقَدُّ عَنْ أَبِي يَزِيدَ الْحَمَّارِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَىٰ بَعَثَ أَرْبَعَةَ أَمْلَاكٍ فِي إِهْلَاكِ قَوْمٍ لُّوْطٍ جَبْرَائِيلَ وَ مِيكَائِيلَ وَ إِسْرَافِيلَ وَ كَرُوبِيلَ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) فَصَرُّوا بِأَيْدِيهِمْ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ هُمْ مُعْتَمُونَ فَسَلَّمُوا عَلَيْهِ فَلَمْ يَعْرِفُوهُمْ وَ رَأَىٰ هَيْئَةً حَسَنَةً فَقَالَ لَا يَخْدُمُ هَؤُلَاءِ أَحَدٌ إِلَّا أَنَا بِنَفْسِي وَ كَانَ صَاحِبَ أَضْيَافٍ فَشَوَىٰ لَهُمْ عِجْلًا سَمِينًا حَتَّىٰ أَنْصَحَهُ ثُمَّ قَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ فَلَمَّا وَضَعَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ ۖ رَأَىٰ أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكَرَهُمْ وَ أَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيْفَةً ۖ

[...]អាច្ចិ យ៉ាស្ត្តិដ្ឋ អាស៊ុន-ស្វារីយ៉ាត បានតំណាលតមកពី អាច្ចិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្គ័រ ដែល មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ បានចាត់បញ្ជូនទេវតាបួនអង្គ[មកជួបអ៊ីបរហ្វីម] ដើម្បីកម្ទេចប្រជាជាតិរបស់លូត្ត ។ ទេវតាទាំងនោះគឺ៖ យ៉ិបរហ្វីម, មីកាយ៉ែល, អ៊ីស្រាអែល និង ការូប៉ែល ។ ទេវតា

ទាំងបួនអង្គបានបាំងមុខ ។ ពួកទេវតាបានគំនាប់ព្រះអង្គ ព្រះអង្គមិនស្គាល់ទេវតាទាំងបួនទេ ។ ព្រះអង្គឃើញថាទេវតាទាំងបួនអង្គជាបុគ្គលត្រឹមត្រូវ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គនិយាយ[ក្នុងចិត្ត]ថា៖ "មិនត្រូវឲ្យអ្នកណាក្រៅពីខ្ញុំផ្ទាល់បម្រើបុគ្គលទាំងនេះទេ ។" ព្រះអង្គជាអ្នកទទួលភ្ញៀវប្រកបដោយសីលធម៌ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គបានអាំងកូនគោមួយសម្រាប់លៀងទេវតាទាំងបួនអង្គ លុះឆ្អឹងទើបយកមកដាក់នៅពីមុខទេវតាទាំងបួនអង្គ ។ ពេលព្រះអង្គបានដាក់កូនគោអាំងនៅមុខទេវតា [១១:៧០] ពេលគេបានឃើញថាដៃពួកគេមិនប៉ះពាល់ម្ហូបទេ គេឃើញថាពួកគេចម្លែក ហើយទទួលអារម្មណ៍ខ្លាចពួកគេ ។

فَلَمَّا رَأَى ذَلِكَ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حَسَرَ الْعِمَامَةَ عَنْ وَجْهِهِ وَ عَنْ رَأْسِهِ فَعَرَفَهُ إِِبْرَاهِيمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقَالَ أَنْتَ هُوَ فَقَالَ نَعَمْ وَ مَرَّتْ امْرَأَتُهُ سَارَةً فَبَشَّرَهَا بِإِسْحَاقَ وَ مِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ فَقَالَتْ مَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فَأَجَابُوهَا بِمَا فِي الْكِتَابِ الْعَزِيزِ فَقَالَ إِِبْرَاهِيمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هُمْ فِيمَا دَا جِئْتُمْ قَالُوا لَهُ فِي إِهْلَاكِ قَوْمِ لُوطٍ

ពេលយ៉ូបរអ៊ុលបានឃើញថាព្រះអង្គភ័យ យ៉ូបរអ៊ុលបានដោះឈ្នួតពីក្បាលនិងពីលើមុខព្រះអង្គចេញ ។ អ៊ីបរហ្គីមមើលស្គាល់យ៉ូបរអ៊ុល មានវចនៈថា៖ "លោកគឺព្រះអង្គ!" យ៉ូបរអ៊ុលមានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ ។" មហេសីអ៊ីបរហ្គីមបានដើរកាត់តាមនោះ យ៉ូបរអ៊ុលបានប្រាប់ឲ្យព្រះនាងឲ្យដឹងអំពីអ៊ីសហ្គាត់ និងអំពីយ៉ាកូប បន្ទាប់អ៊ីសហ្គាត់ ឲ្យព្រះនាងជ្រាប ។ ព្រះនាងក៏បានថាអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គីថា ។ ពួកទេវតាបានឆ្លើយព្រះនាងថាអ្វីដែលមានចារនៅក្នុងព្រះគម្ពីររុងរឿង ។ អ៊ីបរហ្គីមបានប្រាប់ពួកទេវតាថា៖ "ព្រះអង្គទាំងអស់យាងមកនេះមានធុរៈអ្វី?" អល់ឡោះបានប្រាប់ព្រះអង្គថា៖ "ដើម្បីកម្ទេចប្រជាជាតិរបស់លូត ។"

فَقَالَ لَهُمْ إِنْ كَانَ فِيهَا مِائَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ تَهْلِكُونَ لَهُمْ فَقَالَ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا خَمْسِينَ قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا ثَلَاثِينَ قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا عِشْرِينَ قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا عَشْرَةً قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا خَمْسَةً قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا وَاحِدًا قَالَ لَا ﴿ قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنَنْجِيَنَّهُ وَ أَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿ ثُمَّ مَضَوْا

ព្រះអង្គបានប្រាប់ទេវតាថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមួយរយនាក់នៅក្នុងចំណោមពួកគេ ព្រះអង្គនឹងកម្ទេចពួកគេទេ?" យ៉ូបរអ៊ុលមានវចនៈថា៖ "ទេ ។" អ៊ីបរហ្គីមមានវចនៈថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាហាសិបនាក់?" យ៉ូបរអ៊ុលមានវចនៈថា៖ "ទេ ។" អ៊ីបរហ្គីមមានវចនៈថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាសាមសិបនាក់?" យ៉ូបរអ៊ុលមានវចនៈថា៖ "ទេ ។" អ៊ីបរហ្គីមមានវចនៈថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាម្ភៃនាក់?" យ៉ូបរអ៊ុលមានវចនៈថា៖ "ទេ ។" អ៊ីបរហ្គីមមានវចនៈថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដប់នាក់?" យ៉ូបរអ៊ុលមានវចនៈថា៖ "ទេ ។" អ៊ីបរហ្គីមមានវចនៈថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រាំនាក់?" យ៉ូបរអ៊ុលមានវចនៈថា៖ "ទេ ។" អ៊ីបរហ្គីមមានវចនៈថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាម្នាក់?" យ៉ូបរអ៊ុលមានវចនៈថា៖ "ទេ ។" [២៩:៣២] គេ (អ៊ីបរហ្គីម) បានថា៖ "លូតនៅក្នុងស្រុកនេះ ។" ពួកគេបានថា៖ "យើងដឹងច្បាស់ជាងគេថាមានអ្នកណាខ្លះនៅក្នុងស្រុកនោះ ។ យើងនឹងសង្គ្រោះគេនិងគ្រួសារគេរៀបរយតែភរិយាគេដែលជាម្នាក់នៅក្នុងចំណោមអ្នកសល់នៅខាងក្រោយ ។" បន្ទាប់ពីនោះពួកទេវតាបាន

ចាកចេញ ១

وَقَالَ الْحَسَنُ الْعَسْكَرِيُّ أَبُو مُحَمَّدٍ لَا أَعْلَمُ دَا الْقَوْلَ إِلَّا وَ هُوَ يَسْتَبْقِيهِمْ وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿مُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ﴾ فَأَتَوْا لُوطًا وَ هُوَ فِي زُرَاعَةٍ لَهُ قُرْبَ الْمَدِينَةِ فَسَلَّمُوا عَلَيْهِ وَ هُمْ مُعْتَمُونَ فَلَمَّا رَأَاهُمْ رَأَى هَيْئَةً حَسَنَةً عَلَيْهِمْ عَمَائِمُ بِيضٌ وَ ثِيَابٌ بِيضٌ فَقَالَ لَهُمُ الْمَنْزِلُ فَقَالُوا نَعَمْ فَتَقَدَّمَ لَهُمْ وَ مَشَوْا خَلْفَهُ فَنَدِمَ عَلَى عَرَضِهِ عَلَيْهِمُ الْمَنْزِلُ وَ قَالَ أَيُّ شَيْءٍ صَنَعْتَ آتِي بِهِمْ قَوْمِي وَ أَنَا أَعْرِفُهُمْ فَالْتَفَتَ إِلَيْهِمْ فَقَالَ إِنَّكُمْ تَأْتُونَ شِرَارَ خَلْقِ اللَّهِ وَ قَدْ قَالَ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَا نَعْجَلُ عَلَيْهِمْ حَتَّى يَشْهَدَ ثَلَاثَ شَهَادَاتٍ فَقَالَ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هَذِهِ وَاحِدَةٌ ثُمَّ مَشَى سَاعَةً ثُمَّ الْتَفَتَ إِلَيْهِمْ فَقَالَ إِنَّكُمْ تَأْتُونَ شِرَارَ خَلْقِ اللَّهِ فَقَالَ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هَذِهِ اثْنَتَانِ ثُمَّ مَضَى فَلَمَّا بَلَغَ بَابَ الْمَدِينَةِ الْتَفَتَ إِلَيْهِمْ فَقَالَ إِنَّكُمْ تَأْتُونَ شِرَارَ خَلْقِ اللَّهِ فَقَالَ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هَذِهِ ثَالِثَةٌ

អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ាសកាវី អាចិ មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ ខ្ញុំ (លោកអ្នកធិប្បាយ) ដឹងថាសម្តី នេះមិនមែនអ្វីផ្សេងពីសម្តីអភិរក្សទេ, "នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^ع [១១:៧៤] គេបានគវីជាមួយ យើង (ជាមួយបណ្តាប្រេសិតយើង) រឿងប្រជាជាតិរបស់លូត ។" ពួកទេវតា ^{عليه السلام} បានទៅរកលូត ^{عليه السلام} ខណៈព្រះអង្គ ^{عليه السلام} កំពុងនៅក្នុងចម្ការព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ក្បែរស្រុកនោះ ។ ពួកទេវតា ^{عليه السلام} បានគំនាប់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ដោយបិទមុខ (គឺកាឡែមុខ) ។ ពេលព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានឃើញពួកទេវតា ^{عليه السلام} ជាមនុស្សត្រឹមត្រូវ ជួត ក្បាលដោយឈ្នួតហើយពាក់អាវវែងពណ៌សរ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានប្រាប់ទេវតា ^{عليه السلام} ថា៖ "អស់លោកចង់ សម្លាក់នៅទីនេះមែនទេ?" ពួកទេវតា ^{عليه السلام} ថា៖ "ត្រូវហើយ ។" ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ក៏បាននាំមុខពួកទេវតា ^{عليه السلام} ដើរតាមក្រោយព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ។ តែព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ស្តាយក្រោយដែលឲ្យពួកទេវតា ^{عليه السلام} ស្នាក់នៅទីនេះ ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} នឹកក្នុងចិត្តថា៖ "តើខ្ញុំ ^{عليه السلام} ត្រូវធ្វើយ៉ាងណាពេលខ្ញុំទៅជួបប្រជាជាតិខ្ញុំ ^{عليه السلام} ហើយស្គាល់ ពួកគេច្បាស់នោះ?" ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានបែរទៅរកភ្ញៀវ ^{عليه السلام} ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មានវចនៈថា៖ "អស់លោក ^{عليه السلام} ទៅរកពួកសត្វលោកអប្រិយរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^ع ។" យ៉ូបរអ៊ុល ^{عليه السلام} មានវចនៈថា៖ "យើង ^{عليه السلام} នឹងមិន ប្រញាប់ប្រញាលើប្រជាជាតិគេ ^{عليه السلام} ទេ បើគេ ^{عليه السلام} មិនបានសច្ចាប័ដងទេ ។" យ៉ូបរអ៊ុល ^{عليه السلام} នឹកក្នុងចិត្ត ថា៖ "នេះគឺសច្ចាទីមួយ ។" ទាំងអស់គ្នា ^{عليه السلام} បានដើរត្រឡប់ទៅ ។ បន្ទាប់មកលូត ^{عليه السلام} បានបែរមករក អស់ទេវតា ^{عليه السلام} ហើយមានវចនៈថា៖ "អស់លោក ^{عليه السلام} ទៅរកពួកសត្វលោកអប្រិយរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^ع ។" យ៉ូបរអ៊ុល ^{عليه السلام} នឹកក្នុងចិត្តថា៖ "នេះគឺសច្ចាទីពីរ ។" ទាំងអស់គ្នា ^{عليه السلام} បានដើរទៅមុខទៀតលុះដល់ មាត់ទ្វារស្រុក ។ លូត ^{عليه السلام} បានបែរទៅរកអស់ទេវតា ^{عليه السلام} ហើយមានវចនៈថា៖ "អស់លោក ^{عليه السلام} ទៅរកពួក សត្វលោកអប្រិយរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^ع ។" យ៉ូបរអ៊ុល ^{عليه السلام} នឹកក្នុងចិត្តថា៖ "នេះគឺសច្ចាទីបី ។"

ثُمَّ دَخَلَ وَ دَخَلُوا مَعَهُ فَلَمَّا رَأَوْهُمُ امْرَأَتُهُ رَأَتْ هَيْئَةً حَسَنَةً فَصَعِدَتْ فَوْقَ السَّطْحِ وَ صَعِقَتْ فَلَمْ يَسْمَعُوا فَدَحَّخَتْ فَلَمَّا رَأَوْا الدَّخَانَ أَقْبَلُوا يُهْرَعُونَ إِلَى الْبَابِ فَتَرَكْتُ إِلَيْهِمْ فَقَالَتْ عِنْدَهُ قَوْمٌ مَا رَأَيْتُ قَطُّ أَحْسَنَ مِنْهُمْ هَيْئَةً فَجَاءُوا إِلَى الْبَابِ لِيَدْخُلُوهَا فَلَمَّا رَأَاهُمْ لُوطٌ قَامَ إِلَيْهِمْ فَقَالَ يَا قَوْمِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ لَا تُخْزُونِ فِي ضَيْفِي أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ فَقَالَ ﴿هُؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ﴾ فَدَعَاهُمْ إِلَى الْحُلَالِ فَقَالُوا ﴿لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكِ مِنْ حَقٍّ وَ إِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ﴾ فَ ﴿قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ آوِي إِلَى رُكْنٍ شَدِيدٍ﴾ فَقَالَ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَوْ يَعْلَمُ أَيُّ قُوَّةٍ لَهُ فَكَاتَرُوهُ حَتَّى دَخَلُوا الْبَيْتَ

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានដើរចូលទៅក្នុងស្រុក អស់ទេវតា ^{عليه السلام} ក៏បានដើរចូលទៅជាមួយព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ដែរ ។ ពេលមហេសីរបស់លូត ^{عليه السلام} បានឃើញអស់ទេវតា ^{عليه السلام} មានមាឌសង្ហា ក៏បានឡើងទៅលើដំបូល

ផ្ទះហូចហៅគេ ។ តែពួកគេមិនព្រះនាងទេ ព្រះនាងក៏បានបង្ហូរផ្សែងទ្រលោមឡើង ។ ពេលពួកគេបានឃើញផ្សែង ពួកគេប្រញាប់ប្រញាល់មកដល់មាត់ទ្វារផ្ទះ ។ ព្រះនាងបានចុះមកជួបពួកគេហើយថា៖ "ព្រះអង្គﷺ បាននាំមនុស្សមក ។ ខ្ញុំមិនដែលឃើញមនុស្សណាមានសម្រស់ស្អាតជាងពួកគេទេ ។" ពួកគេបានមកដល់មាត់ទ្វារ ។ លូតូﷺ បានចេញទៅជួបពួកគេ មានវចនៈថា៖ "ចូរអស់លោកខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៎ ។ កុំបៀតបៀនភ្លៀវខ្ញុំﷺ ។ មិនមានអ្នកណាមួយនៅលើផ្ទៃផែនដីក្នុងចំណោមអស់លោក ? [១១:៧៨] នេះគឺបណ្តាកូនស្រីរបស់[សហគមន៍]ខ្ញុំ ។ ពួកនាងបរិសុទ្ធជាងសម្រាប់អស់លោក ដូច្នោះចូរអស់លោកហៅពួកនាងទៅរកអ្វីដែលសមរម្យតាមច្បាប់ទៅ ។" ពួកគេបានថា៖ "[១១:៧៩] "លោកដឹងស្រាប់ហើយថាយើងមិនត្រូវការបណ្តាកូនស្រីរបស់[សហគមន៍]លោកទេ ។ លោកដឹងច្បាស់ថាយើងចង់បានអ្វី ។" [១១:៨០] គេបានថា៖ "បើខ្ញុំមានកម្លាំងប្រឆាំងអស់លោក ឬមានទីពឹងពាក់ខ្លាំងពូកែ ។" យ៉ូបរ៉អ៊ុលﷺ នឹកក្នុងចិត្តថា៖ "ប្រសិនបើគេﷺ ដឹងថាគេﷺ មានកម្លាំងខ្លាំងប៉ុណ្ណានោះ ។" ពួកគេបាននិយាយគ្នាច្រើន លុះពួកទាំងនោះបានចូលមកក្នុងផ្ទះ ។"

قَالَ فَصَاحَ بِهِ جَبْرَيْلُ يَا لَوُطُ دَعُهُمْ يَدْخُلُونَ فَلَمَّا دَخَلُوا أَهْوَى جَبْرَيْلُ بِإِصْبَعِهِ نَحْوَهُمْ فَذَهَبَتْ أَعْيُنُهُمْ وَ هُوَ قَوْلُهُ ﴿فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ﴾ ثُمَّ نَادَى جَبْرَيْلُ فَقَالَ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصْلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرَبْنَا بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَ قَالَ لَهُ جَبْرَيْلُ إِنَّا بُعِثْنَا فِي إِهْلَاكِكُمْ فَقَالَ يَا جَبْرَيْلُ عَجَلْ فَقَالَ ﴿إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ﴾

ព្រះអង្គﷺ (គឺអាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អុស្កាត់ អាហ្វិ មូហ្វាម៉ាដូﷺ) មានវចនៈថា៖ "យ៉ូបរ៉អ៊ុលﷺ បានស្រែកថា៖ "លូតូﷺ អើយ! ហៅពួកគេចូលមកក្នុងផ្ទះមក ។" លុះពួកគេបានចូលមកខាងក្នុងផ្ទះ យ៉ូបរ៉អ៊ុលﷺ បានយកម្រាមដៃព្រះអង្គﷺ ចង្អុលជុំវិញពួកគេ ភ្នែកពួកគេក៏ទៅជាខ្វាក់មើលអ្វីមិនឃើញ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎, [៥៥:៣៧] យើងបានធ្វើឲ្យភ្នែកពួកគេខ្វាក់ ។ បន្ទាប់ពីនោះ យ៉ូបរ៉អ៊ុលﷺ បានប្រកាសថា៖ "យើងﷺ ត្រូវចាត់បញ្ជូនមកដើម្បីកម្ទេចអស់លោកចោល ។" លូតូﷺ មានវចនៈថា៖ "យ៉ូបរ៉អ៊ុលﷺ អើយ! ឆាប់ឡើង!" យ៉ូបរ៉អ៊ុលﷺ មានវចនៈថា៖ [១១:៨១] "ពេលកំណត់របស់ពួកគេគឺពេលព្រលឹម ។ មិនជិតដល់ពេលព្រលឹមហើយទេ ?"

قَالَ فَأَمْرُهُ فَتَحَمَّلَ وَ مَنْ مَعَهُ إِلَّا امْرَأَتُهُ قَالَ ثُمَّ أَفْتَلَعَهَا جَبْرَيْلُ بِمِخْنَاهِ مِنْ سَبْعِ أَرْضِينَ ثُمَّ رَفَعَهَا حَتَّى سَمِعَ أَهْلَ الدُّنْيَا نُبَاحَ الْكِلَابِ وَ صِيَاخَ الدَّبِيبَةِ ثُمَّ قَلَبَهَا وَ أَمْطَرَ عَلَيْهَا وَ عَلَى مَنْ حَوْلَ الْمَدِينَةِ حِجَارَةً مِنْ سَجِيلٍ. (الكافي - الجزء : ٨ صفحة : ٣٢٧ حديث : ٥٠٥)

ព្រះអង្គﷺ (គឺអាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អុស្កាត់ អាហ្វិ មូហ្វាម៉ាដូﷺ) មានវចនៈថា៖ "យ៉ូបរ៉អ៊ុលﷺ បានបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គﷺ នាំទៅជាមួយព្រះអង្គﷺ បុគ្គលទាំងឡាយណាដែលតាមព្រះអង្គﷺ លើកលែងតែមហេសីព្រះអង្គﷺ ។ បន្ទាប់មកយ៉ូបរ៉អ៊ុលﷺ បានគាស់យកមួយបែកនៃផែនដីទីប្រាំពីរដោយស្លាបព្រះអង្គﷺ ហើយបានលើកវាឡើងទៅលើ លុះត្រាតែអ្នកនៅលើមេឃបានឮសម្លេងភ្លៀសនិងសូរមាត់រងាវ ។ បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គﷺ បានផ្តាច់វា ហើយទម្លាក់ភ្លៀងដុំថ្មឥដ្ឋមកលើបរិវេណផ្ទៃស្រុកនោះ ។" (الكافي 8 : 327 / 505) 26:159-174, 27:50-58, 54:32-39, 15:50-74, 26:159-174, 27:50-58, 29:27-35, 51:24-37, 54:32-39, 11:69-83

وَ عَنْهُ: بِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ مَالِكِ بْنِ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ الثَّمَالِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) [...] «فَقَالَ

رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): يَا جَبْرِئِيلُ، وَ أَيْنَ كَانَتْ قَرْيَتُهُمْ مِنَ الْبِلَادِ؟ فَقَالَ جَبْرِئِيلُ: كَانَ مَوْضِعَ قَرْيَتِهِمْ فِي مَوْضِعِ مَحْبِرَةَ طَبْرِيَّةَ الْيَوْمِ، وَ هِيَ فِي نَوَاحِي الشَّامِ، قَالَ: فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): أَرَأَيْتَكَ حِينَ قَلَبْتَهَا، فِي أَيِّ مَوْضِعٍ مِنَ الْأَرْضِينَ وَقَعَتِ الْقَرْيَةُ وَ أَهْلُهَا؟ فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، وَقَعَتْ فِيمَا بَيْنَ بَحْرِ الشَّامِ إِلَى مِصْرَ، فَصَارَتْ ثُلُوعًا فِي الْبَحْرِ». *** (علل الشرائع : صَفْحَة ٥٥٠ حَدِيث ٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ١٦٤)

[...] អាចិ ហ្វាស្វាសុំ អាសុ-ស្វាវិយ៉ាតបានតំណាលតមកពីអាចិ យ៉ាក្តីហ្វាស្វាសុំ^{صلوات الله عليه وسلامه} ដែលមានរចនា: ថា រិស្វលុលឡោះហ្វាស្វាសុំ^{صلوات الله عليه وسلامه} មានព្រះរចនា: ថា: "យ៉ិបរិស្វលុល^{صلوات الله عليه وسلامه} អើយ! តើភូមិពួកគេនៅឯស្រុកណា [សព្វថ្ងៃ នេះ]?" យ៉ិបរិស្វលុល^{صلوات الله عليه وسلامه} មានរចនា: ថា: "ភូមិពួកគេនៅឯកន្លែងមួយដែលហៅថាបឹងត្និបារីយ៉ាសុំ (Sea of Galilee) នៅក្បែរប្រទេសស៊ីរី (អាសុ-ស្វា) ។" រិស្វលុលឡោះហ្វាស្វាសុំ^{صلوات الله عليه وسلامه} បានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وسلامه} ថា: "កាលព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه وسلامه} បានផ្តាច់ពួកគេនោះ: តើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وسلامه} បានឃើញទេថាភូមិ និងអ្នកស្រុកនៅត្រង់ណានៃដែនដី នេះ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وسلامه} មានរចនា: ថា: "មូហ្វាម៉ាដូ^{صلوات الله عليه وسلامه} អើយ! ពួកគេនៅត្រង់ចន្លោះសមុទ្រស៊ីរីនិងប្រទេស អេស៊ីបត៍ ។ គេហៅភូមិនោះថា ទូលូឡា នៅក្នុងសមុទ្រ ។" (5/550: علل الشرائع)

وَ عَنْهُ: قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ عَيْسَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ أَبِي بَانٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، وَ غَيْرِهِ، عَنْ أَحَدِهِمَا (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَمَّا جَاءَتْ فِي هَلَاكِ قَوْمِ لُوطٍ قَالُوا: إِنَّا مُهْلِكُو أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ. قَالَتْ سَارَةُ، وَ عَجَبْتُ مِنْ قَلْبِهِمْ وَ كَثْرَةِ أَهْلِ الْقَرْيَةِ، فَقَالَتْ: وَ مَنْ يُطِيقُ قَوْمَ لُوطٍ؟ فَبَشَّرَهَا بِإِسْحَاقَ وَ مِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ، "فَصَكَّتْ وَجْهَهَا، وَ قَالَتْ: عَجُوزٌ عَقِيمٌ"، وَ هِيَ يَوْمَئِذٍ ابْنَةُ تِسْعِينَ سَنَةً، وَ إِبْرَاهِيمُ يَوْمَئِذٍ ابْنُ عَشْرِينَ وَ مِائَةٌ سَنَةً،

[...] អាចិ បាស្វៀរនិងម្នាក់ទៀតបានតំណាលតមកពីអ៊ីម៉ាម្យូយអង្គ^{صلوات الله عليه وسلامه} (អ៊ីម៉ាមទី៥ ឬ ទី៦) ដែលមាន រចនា: ថា: "កាលពួកទេវតា^{عليه السلام} បានមកដើម្បីកម្ទេចប្រជាពលរដ្ឋរបស់លូតូ^{عليه السلام} ពួកគេ^{عليه السلام} បានថា: "យើង នឹងកម្ទេចអ្នកស្រុកនេះ ។" សាវ៉ា: ត្និ^{عليه السلام} មានរចនា: ដោយភ្ញាក់ផ្អើលអំពីចំនួនមិនច្រើនរបស់ពួកទេវតា និងចំនួនច្រើនរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ថា: "អ្នកណាអត់ទ្រាំបានប្រជាពលរដ្ឋរបស់លូតូ?" ពួកទេវតា^{عليه السلام} បាន ប្រាប់ដំណឹងល្អដល់សាវ៉ា: ត្និ^{عليه السلام} អំពីអ៊ីសហ្វាតូ^{عليه السلام} និងអំពីយ៉ាក្តីហ្វាសុំ^{عليه السلام} បន្ទាប់ពីអ៊ីសហ្វាតូ^{عليه السلام} ។ [៥១:២៩] នាងបានវាយមុខខ្លួនឯង ។ នាងបានថា: "[ខ្ញុំជា]ស្រីជកដែលមិនអាចមានកូនបាន!" កាល នោះព្រះនា^{عليه السلام} មានអាយុកៅសិបឆ្នាំ អ៊ីបរិស្វលុល^{صلوات الله عليه وسلامه} មានអាយុមួយរយម្ភៃឆ្នាំ ។

فَجَادَلَ إِبْرَاهِيمَ عَنْهُمْ، وَ قَالَ: إِنَّ فِيهَا لُوطًا! قَالَ جَبْرِئِيلُ: نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا. فَزَادَ إِبْرَاهِيمُ، فَقَالَ جَبْرِئِيلُ: يَا إِبْرَاهِيمُ، أَعْرِضْ عَنْ هَذَا، إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرٌ رَبِّكَ، وَ إِنَّهُمْ آتِيَهُمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْذُودٍ».

អ៊ីបរិស្វលុល^{صلوات الله عليه وسلامه} បានអង្វរពួកទេវតា^{عليه السلام} ថា: "លូតូ^{عليه السلام} នៅជាមួយពួកគេ!" យ៉ិបរិស្វលុល^{صلوات الله عليه وسلامه} មានរចនា: ថា: "យើង^{عليه السلام} ដឹងថាមានអ្នកណាខ្លះនៅក្នុងស្រុកនេះ ។" អ៊ីបរិស្វលុល^{صلوات الله عليه وسلامه} នៅតែអង្វរទៀត យ៉ិបរិស្វលុល^{صلوات الله عليه وسلامه} មានរចនា: ថា: "ចូរឈប់គិតពីរឿងនេះទៀតទៅ ព្រោះព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្វាសុំ^{صلوات الله عليه وسلامه} បានចែងមកហើយ ។ ទណ្ឌកម្មនឹងធ្លាក់មកលើពួកគេ មិនអាចបញ្ឈប់បានឡើយ ។"

قَالَ: «وَ إِنَّ جَبْرِئِيلَ لَمَّا أَتَى لُوطًا فِي هَلَاكِ قَوْمِهِ، فَدَخَلُوا عَلَيْهِ، وَ جَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ، فَمَ فَوَضَعَ يَدَهُ عَلَى الْبَابِ، ثُمَّ نَاشَدَهُمْ،

فَقَالَ: اتَّقُوا اللَّهَ وَ لَا تُخْزُونِي فِي ضَيْفِي. قَالُوا: أَوْ لَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ؟ ثُمَّ عَرَضَ عَلَيْهِمْ بِنَاتِهِ نِكَاحًا، قَالُوا: مَا لَنَا فِي بِنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ، وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ، قَالَ: فَمَا مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ!

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا (អ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلا) មានវចនៈថាកាលយ្ទីបរអ៊ីល عليه السلام បានមកកម្ទេចប្រជារាស្ត្ររបស់លូតូ عليه السلام ប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ عليه السلام បានរត់មករកព្រះអង្គ عليه السلام ។ ព្រះអង្គ عليه السلام បានខ្ទប់ទ្វារ បានអង្វរពួកគេថា៖ "ចូរខ្លាចអល់ឡោះហ្ន៎ وَجِدْ عَلَّ ! កុំរំខានភ្ញៀវរបស់ខ្ញុំ عليه السلام ។" ពួកគេបានថា៖ "តើយើងបានហាមឃាត់អ្វីមួយក្នុងលោកនេះទេចំពោះលោក عليه السلام ?" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عليه السلام បានស្នើពួកគេរៀបការជាមួយកូនស្រីព្រះអង្គ عليه السلام ។ ពួកគេបានថា៖ "តើកូនស្រីរបស់លោក عليه السلام មានសិទ្ធិអ្វីសម្រាប់យើង លោក عليه السلام ដឹងច្បាស់ហើយថាយើងចង់បានអ្វី ។" ព្រះអង្គ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "មិនមានអ្នកត្រឹមត្រូវក្នុងចំណោមអស់លោកទេឬ ?"

قَالَ: فَأَبِئْنَا، فَقَالَ: لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ آوِي إِلَى رُكْنٍ شَدِيدٍ، قَالَ: وَ جِبْرِيلُ يُنظِرُ إِلَيْهِمْ، فَقَالَ: لَوْ يَعْلَمُ أَيُّ قُوَّةٍ لَهُ. ثُمَّ دَعَاهُ فَأَتَاهُ، فَمَتَّحُوا الْبَابَ وَ دَخَلُوا، فَأَشَارَ إِلَيْهِمْ جِبْرِيلُ بِيَدِهِ فَرَجَعُوا عُمِيَانًا، يَلْتَمِسُونَ الْجِدَارَ بِأَيْدِيهِمْ، يُعَاهِدُونَ اللَّهَ لَنْ أَصْبَحْنَا لَا نَسْتَبْقِي أَحَدًا مِنْ آلِ لُوطٍ».

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا (អ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلا) មានវចនៈថាពួកគេមិនព្រមទេ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "បើខ្ញុំ عليه السلام មានកម្លាំង ខ្ញុំ عليه السلام នឹងមានមូលដ្ឋានមាំទាំ ។" យ្ទីបរអ៊ីល عليه السلام មើលមកព្រះអង្គ عليه السلام មានវចនៈ[ក្នុងចិត្ត] ថា៖ "ប្រសិនបើព្រះអង្គ عليه السلام ដឹងថាព្រះអង្គ عليه السلام មានកម្លាំងប៉ុណ្ណានោះ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عليه السلام បានហៅពួកគេចូល បានបើកទ្វារ ពួកគេបានចូល ។ យ្ទីបរអ៊ីល عليه السلام បានធ្វើកាយវិការដោយដៃព្រះអង្គ عليه السلام ទៅរកពួកគេ ពួកគេក៏បានទៅជាខ្វាក់ភ្នែក ។ ពួកគេស្លាប់ជញ្ជាំង (ដើម្បីរកផ្លូវ) ។ អល់ឡោះហ្ន៎ وَجِدْ عَلَّ បានសន្យាពួកគេថានៅពេលព្រឹកនឹងមិនមានប្រជារាស្ត្ររបស់លូតូ عليه السلام ណាម្នាក់នៅសល់ទេ ។"

قَالَ: «لَمَّا قَالَ جِبْرِيلُ: إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ. قَالَ لَهُ لُوطُ: يَا جِبْرِيلُ عَجَلْ. قَالَ: نَعَمْ قَالَ: يَا جِبْرِيلُ عَجَلْ. قَالَ: إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ؟ ثُمَّ قَالَ جِبْرِيلُ: يَا لُوطُ، اخْرُجْ مِنْهَا أَنْتَ وَ وُلْدُكَ حَتَّى تَبْلُغَ مَوْضِعَ كَدًّا وَ كَدًّا. قَالَ: يَا جِبْرِيلُ إِنَّ حُمْرِي ضِعَافٌ، قَالَ: إِزْجَلْ فَاخْرُجْ مِنْهَا. فَازْجَلْ حَتَّى إِذَا كَانَ السَّحَرُ نَزَلَ إِلَيْهَا جِبْرِيلُ فَأَدْخَلَ جَنَاحَهُ تَحْتَهَا حَتَّى إِذَا اسْتَعَلَّتْ قَلْبَهَا عَلَيْهِمْ، وَ رَمَى جُدْرَانَ الْمَدِينَةِ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ، وَ سَمِعَتِ امْرَأَةٌ لُوطٍ الْهَدَّةَ فَهَلَكَتْ مِنْهَا». (** (علل الشرائع : صفحة ٥١ حديث ٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صفحة : ١٦٥)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا (អ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلا) មានវចនៈថាពេលយ្ទីបរអ៊ីល عليه السلام បានថា៖ "ខ្ញុំ عليه السلام ជាព្រះសាសនៈទូតរបស់ប្រះម្ចាស់ وَجِدْ عَلَّ ព្រះអង្គ عليه السلام" លូតូ عليه السلام បានប្រាប់យ្ទីបរអ៊ីល عليه السلام ថា៖ "យ្ទីបរអ៊ីល عليه السلام អើយ ឆាប់ឡើង!" យ្ទីបរអ៊ីល عليه السلام បានថា៖ "បាទ ។" លូតូ عليه السلام បានថា៖ "យ្ទីបរអ៊ីល عليه السلام អើយ ឆាប់ឡើង!" យ្ទីបរអ៊ីល عليه السلام បានថា៖ "កាលកំណត់របស់ពួកគេគឺពេលព្រឹក ។ ជិតដល់ពេលព្រឹកហើយឬនៅ?" បន្ទាប់ពីនោះយ្ទីបរអ៊ីល عليه السلام មានវចនៈថា៖ "លូតូ عليه السلام អើយ! ព្រះអង្គ عليه السلام និងកូនៗព្រះអង្គ عليه السلام គប្បីចាកចេញពីស្រុកនេះលុះបានទៅដល់កន្លែងនេះមួយ ។" លូតូ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "យ្ទីបរអ៊ីល عليه السلام អើយ សេះទេសទូលបង្គំ عليه السلام ខ្សោយណាស់ ។" យ្ទីបរអ៊ីល عليه السلام មានវចនៈថា៖ "ចាកចេញភ្លាមទៅ!" ព្រះអង្គ عليه السلام ក៏បានចាកចេញពីស្រុកនោះ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام បានធ្វើដំណើរលុះដល់ព្រឹក ។ យ្ទីបរអ៊ីល عليه السلام បានចុះមកលើពួកគេ

បានមុជស្លាបព្រះអង្គﷺទៅខាងក្រោមស្រុកនោះ ហើយបានផ្តាច់រាល់ពួកគេ ។ ជញ្ជាំងស្រុកនោះ បានទម្លាក់ដុំថ្មដ៏ធំដុះតមកក្រោម ។ គេបានពួសប្រែកភរិយារបស់លូត្ត្រﷺ ដូច្នោះគាត់ត្រូវកម្ទេចចោល ពីស្រុកនោះ ។" (علل الشرائع: 6/551)

وَعَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ مُوسَى بْنِ جَعْفَرِ الْبَغْدَادِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَعْبُدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ الدِّهْقَانِ، عَنْ دُرُسْتٍ، عَنْ عَطِيَّةِ أَخِي أَبِي الْمَعْرَاءِ، قَالَ: ذَكَرْتُ لِأبي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، الْمُنْكَوَحَ مِنَ الرِّجَالِ؟ قَالَ: «لَيْسَ يَبْتَلِي اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بِهَذَا الْبَلَاءِ أَحَدًا وَ لَهُ فِيهِ حَاجَةٌ، إِنَّ فِي أَدْبَارِهِمْ أَرْحَامًا مَنُكُوسَةً وَ حَيَاءً، أَدْبَارِهِمْ كَحَيَاءِ الْمَرْأَةِ، وَ قَدْ شَرِكَ فِيهِمْ ابْنُ لِابَيْسٍ يُقَالُ لَهُ زَوَالٌ، فَمَنْ شَرِكَ فِيهِ مِنَ الرِّجَالِ كَانَ مَنُكُوحًا، وَ مَنْ شَرِكَ فِيهِ مِنَ النِّسَاءِ كَانَتْ عَقِيمًا مِنَ الْمُؤَلُودِ، وَ الْعَامِلُ بِهَا مِنَ الرِّجَالِ إِذَا بَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً لَمْ يَشْرُكْهُ، وَ هُمْ بَقِيَّةُ سُدُومَ، أَمَا إِنِّي لَسْتُ أَعْنِي بِقِيَّتِهِمْ أَنَّهُمْ وُلْدُهُ، وَ لَكِنْ مِنْ طِبَّتِهِمْ».

[...] អាទិ៍យ៉ាស៊ុន បងប្អូនរបស់អាចិ អាស៊ុន-ម៉ាកុរី បានថា ខ្ញុំបានទូលអាចិ អាស៊ុនខ្ពស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "តើ មនុស្សប្រុសដែលស្រឡាញ់មនុស្សភេទដូចគ្នាដែលមិនសម្តែងកិរិយានោះ (យ៉ាងម៉េចទៅ) ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមកុំឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} សាកល្បងអ្នកណាមួយដោយទុក្ខវេទនានេះឡើយ ។ មាន ការតម្រូវមកក្នុងរឿងនេះ ពីព្រោះនៅក្នុងខ្នងពួកគេនោះមានសេចក្តីអាម៉ាស់ ដូចខ្នងស្រីៗដែរ ។ កូន ប្រុសរបស់អ៊ីលីស^{عليه السلام} ឈ្មោះស្វាយ័ត បានចូលរួមជាមួយពួកគេក្នុងរឿងនេះ ។ ដូច្នោះមនុស្សប្រុសណា ដែលចូលរួមក្នុងរឿងនេះ អ្នកនោះជាមនុស្សស្រឡាញ់មនុស្សភេទដូចគ្នាដែលមិនប្រកែកមិនប្រឆាំង ។ ចំណែកស្រីៗដែលចូលរួមក្នុងរឿងនេះ ស្រីនោះជាស្រីអារម្មណ៍មានកូនទេ ។ ឧក្រិដ្ឋជនណា ក្នុង ចំណោមមនុស្សប្រុស ដែលបានដល់អាយុសែសិបឆ្នាំហើយនៅតែមិនចោលរឿងនេះទេ ពួកគេជាជន សំណល់ពីសាខុម ។ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនចង់និយាយថាពួកដែលនៅសេសសល់ពីពួកគេដែលមានកំណើតពី ពួកគេនោះទេ តែដែលចេញមកពីដីពួកគេនោះវិញទេ (طينت) ។"

قُلْتُ: سُدُومُ الَّتِي قُلِبَتْ عَلَيْهِنَّ؟ قَالَ: «هِيَ أَرْبَعُ مَدَائِنَ: سُدُومُ، وَ صَدِيمُ، وَ لَدْنَا، وَ عَسِيرًا» قَالَ: «فَأَتَاهُمْ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ هُمُ مَقْلُوبَاتٌ إِلَى تَحْتِ الْأَرْضِ السَّابِعَةِ، فَوَضَعَ جَنَاحَهُ تَحْتَ السُّفْلَى مِنْهُنَّ، وَ رَفَعَهُنَّ جَمِيعًا حَتَّى سَمِعَ أَهْلَ السَّمَاءِ الدُّنْيَا نُبَاحَ كِلَابِهِمْ ثُمَّ قَلَبَهَا».** (علل الشرائع : صَفْحَةٌ ٥٥٢ حَدِيث ٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صَفْحَةٌ ١٦٥)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "(ចំណែក) សាខុមដែលត្រូវផ្តាច់រាល់ពួកនោះ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មានបួន ស្រុកគឺ៖ សាខុម, ស្វីខ្លីម, ឡាដូណា និង អាស៊ុន ។ យ៉ីបរអ៊ីល^{عليه السلام} បានមករកពួកគេ ស្រុកទាំងនេះក៏ ត្រូវផ្តាច់ចុះទៅដល់ផែនដីទីប្រាំពីរ ។ ព្រះអង្គﷺ បានដាក់ស្លាបព្រះអង្គﷺ នៅបាតស្រុកទាំងនេះ បានលើកស្រុកទាំងអស់នេះឡើង ទាល់តែអ្នកនៅលើមេឃអាចពួសម្លេងឆ្កែព្រុសនៅឯផែនដី ហើយ បានផ្តាច់ស្រុកទាំងនោះ ។" (علل الشرائع: 7/552)

فِي كِتَابِ عِلَلِ الشَّرَائِعِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ قَالَ أَبُو بَصِيرٍ: فَكُلْتُ لَهُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ فَهَلْ كَانَ أَهْلُ قَرْيَةٍ لَوْطٍ كُلُّهُمْ هَكَذَا يَعْمَلُونَ؟ فَقَالَ: نَعَمْ إِلَّا أَهْلَ بَيْتٍ مِنْهُمْ مُسْلِمِينَ أَمَا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِ تَعَالَى: «فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ * فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ». (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صَفْحَةٌ ١٢٧)

នៅក្នុងសាត្រា អ៊ីលឡាល់ អាស្រ័យ-ស្វារីយ៉ាត់ តាមបណ្តាញព័ត៌មានដែលឡើងទៅដល់អាច្វិ បាស្ទៀរ ។
 នៅក្នុងហ្វាត្វាខ្លីស្ទើរដឹងមួយ អាច្វិ បាស្ទៀរបានទូលអាច្វិ យ៉ាត់ហ្វារា^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើ
 ពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ! តើប្រជារាស្ត្ររបស់លូតូ^{عليه السلام} ធ្លាប់តែធ្វើបែបនេះឬ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន
 វចនៈថា៖ "ពួកគេធ្លាប់តែធ្វើបែបនេះឯង លើកលែងតែក្រុមគ្រួសាររបស់មុស្លីមដែលនៅក្នុងចំណោម
 ពួកគេទេ ។ លោកមិនធ្លាប់បានឮព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ទេ [៥១:៣៥] អស់ទាំងយើងបានយក
 បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាចេញពីស្រុកនោះ [៥១:៣៦] តែអស់ទាំងយើងឃើញមានផ្ទះអ្នកចុះចូល
 [ចំពោះអស់ឡោះហ្វា]តែមួយខ្នងប៉ុណ្ណោះ នៅក្នុងស្រុកនោះ ។" (تفسير نور الثقلين 5: 127)

سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ عَيْسَى، عَنْ مُحَمَّدٍ وَغَيْرِهِ، عَمَّنْ حَدَّثَهُ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَحْمَدَ الْمَنْقَرِيِّ، عَنْ يُوسُفَ
 بْنِ طَبْيَانَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «لَمْ يَنْزِلْ مِنَ السَّمَاءِ شَيْءٌ أَقْلُ وَلَا أَعَزُّ مِنْ ثَلَاثَةِ أَشْيَاءَ: أَمَّا أَوْلَاهَا فَالتَّسْلِيمُ،
 وَ التَّائِبَةُ الْبُرِّ، وَ التَّالِئَةُ الْبَيْتِ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ فِي كِتَابِهِ: ”فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ“ .» (مختصر بصائر
 الدرجات : صَفْحَة ٩٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ١٦٦)

[...] យូសូស ប៊ិន ស្តាប់យ៉ានបានថា ខ្ញុំបានឮអាច្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មិនមានអ្វីដែល
 ចុះមកពីលើមេឃដែលតិចជាងបីប្រការជាទីស្រឡាញ់ទេ ។ មួយគឺការចុះចូល ពីរគឺសេចក្តីសច្ចៈត្រឹម
 ត្រូវ បីគឺការជឿជាក់ ។ អស់ឡោះហ្វា^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{عليه السلام} ថា [៥១:៣៦] តែអស់
 ទាំងយើងឃើញមានផ្ទះអ្នកចុះចូល [ចំពោះអស់ឡោះហ្វា]តែមួយខ្នងប៉ុណ្ណោះ នៅក្នុងស្រុកនោះ ។"
 (مختصر بصائر الدرجات: 93)

وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَى فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾

៣៨. និង[មានសញ្ញាមួយ]ក្នុងរឿងមូសា កាលយើងបានចាត់បញ្ជូនគេទៅរកហ្វារ៉ូនជាមួយ
 អំណាចជាក់ស្តែងមួយ ។

فَتَوَلَّى بِرُكْنِهِ وَقَالَ سَحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٣٩﴾

៣៩. តែហ្វារ៉ូនបានគេចចេញជាមួយបណ្តាអ្នកគាំទ្រគេដោយថា៖ "នេះគឺគ្រូមន្តអាគមឬជាមនុស្ស
 វិកលចរិត!"

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٤٠﴾

៤០. ដូច្នោះយើងបានច្បាមគេនិងបណ្តាកងទ័ពគេ យើងបានច្រានទម្លាក់ពួកគេទៅក្នុងសមុទ្រ ព្រោះ
 គេមានទោស ។

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ ﴿٤١﴾

៤១. ក្នុងរឿងពួកអាដូ[ក៏មានសញ្ញាមួយដែរ] កាលយើងបានចាត់បញ្ជូនខ្យល់បង្កើនបង្ហោចទៅលើពួក
 គេ

مَا تَذُرُّ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ كَالرِّمِيمِ ﴿٤٢﴾

៤២. វាមិនទុកឲ្យអ្វីមួយនៅសេសសល់ឡើយពេលត្រូវវាបក់បោកលើ ក្រៅពីកម្ទេចឲ្យទៅជាលំអង ធូលី ។

وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٤٣﴾

៤៣. ក្នុងរឿងពួកស្វាម្យដូ(ក៏មានសញ្ញាមួយដែរ) កាលគេប្រាប់ពួកគេថា៖ "ចូរអស់លោកសប្បាយ រីករាយមួយពេលសិនចុះ ។"

فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٤٤﴾

៤៤. តែពួកគេបានបះបោរប្រឆាំងព្រះបញ្ជាព្រះម្ចាស់ពួកគេ ។ ដូច្នោះរន្ទះបានច្បាមពួកគេពេលដែល ពួកគេកំពុងតែមើល ។

فَمَا اسْتَطَعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ ﴿٤٥﴾

៤៥. ដូច្នោះពួកគេពុំអាចក្រោកឈរបាន ពុំអាចជួយខ្លួនឯងបានឡើយ ។

وَقَوْمٍ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٤٦﴾

៤៦. ប្រជាជាតិរបស់នុះហ្គ័(ក៏ត្រូវកម្ទេចចោលដែរ)កាលពីមុន ។ ពួកគេជាប្រជាជាតិបំពានបំពាន ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុន ៣៨-៤៦

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ رَبَاطٍ وَ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ الرِّيحِ الْأَرْبَعِ الشَّمَالِ وَالْجَنُوبِ وَالصَّبَا وَالذَّبُورِ وَ قُلْتُ إِنَّ النَّاسَ يَذْكُرُونَ أَنَّ الشَّمَالَ مِنَ الْجَنَّةِ وَالْجَنُوبَ مِنَ النَّارِ فَقَالَ إِنَّ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ جُنُودًا مِنْ رِيَّاحٍ يُعَذِّبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عَصَاهُ وَ لِكُلِّ رِيحٍ مِنْهَا مَلَكٌ مُّوَكَّلٌ بِهَا فَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يُعَذِّبَ قَوْمًا بِنَوْعٍ مِنَ الْعَذَابِ أَوْحَى إِلَى الْمَلَكِ الْمُوَكَّلِ بِذَلِكَ النَّوْعِ مِنَ الرِّيحِ الَّتِي يُرِيدُ أَنْ يُعَذِّبَ بِهَا قَالَتْ فَيَأْتِيهَا الْمَلَكُ فَيَهْبِجُ كَمَا يَهْبِجُ الْأَسَدُ الْمُغْضَبُ

មូហាំម៉ាដ្គូ ប៊ីន យ៉ាស៊ុន យ៉ាបានរាយការណ៍តមកពីអាស៊ុនម៉ាដ្គូ ប៊ីន មូហាំម៉ាដ្គូ ប៊ីន អ៊ីសាតមកពី អាស៊ុន- ហ្គាសាន់ ប៊ីន ម៉ាស៊ុនប៊ុប តមកពីអ្នកលើ ប៊ីន រីណាបនិងហ្គ័ស្វា អ៊ីបនូ សាលិម តមកពីអាច្ចី បាស្យៀរដែល បានថាខ្ញុំបានសួរអាច្ចី យ៉ាភ្នំហ្គាវ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីខ្យល់បួនប្រភេទ ខ្យល់ជើង ខ្យល់ត្បូង អាស៊ុន-ស្វីបា និង អាស៊ុន-ដូច្នោះ ។ ខ្ញុំបានថាគេបានថាខ្យល់ជើងមកពីឋានសួគ៌ ខ្យល់ត្បូង មកពីឋាននរក ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្គ័ស្វា^{صلوات الله عليه والسلام}មានទ័ពខ្យល់ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ដាក់ទណ្ឌកម្មអ្នកណាដែលប្រឆាំងព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដោយខ្យល់នោះស្រេចតែព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ខ្យល់នីមួយៗសុទ្ធតែមានទេវតាមួយអង្គគ្រប់គ្រងវា ។ ប្រសិនបើ អស់ឡោះហ្គ័ស្វា^{صلوات الله عليه والسلام}ព្រះបំណងដាក់ទណ្ឌកម្មប្រជារាស្ត្រណាមួយ ដោយទណ្ឌកម្មបែបណាមួយ ព្រះអង្គ

وَجَدَّ نَسِيحًا يَبْعَثُ فِيهِ جَنَابًا مُرْتَجِدًا ۖ قَالُوا أَتُحَدِّثُكَ حَتَّىٰ تُبَدِّلَ لَهُ آيَاتِنَا ۚ فَكَفَىٰ لَهُمْ حَتًّا ۗ

قَالَ وَ لِكُلِّ رِيحٍ مِنْهُنَّ اسْمٌ أَمْ مَا تَسْمَعُ قَوْلَهُ تَعَالَىٰ "كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَدَابِي وَ نَذْرٍ إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمٍ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ" وَ قَالَ الرِّيحُ الْعَقِيمِ وَ قَالَ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ وَ قَالَ فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ وَ مَا ذُكِرَ مِنَ الرِّيحِ الَّتِي يُعَذِّبُ اللَّهُ بِهَا مَنْ عَصَاهُ

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}មានវចនៈថា៖ "ខ្យល់នីមួយៗសុទ្ធតែមានឈ្មោះមួយ ។ លោកមិនដែលបានឮព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ទេ [៥៥:១៨] ពួកអ្នកដូច្នោះបដិសេធ ។ តើការផ្ដន្ទាទោសរបស់អញនិងការដាស់តឿនរបស់អញនោះដូចម្ដេចខ្លះ ? [៥៥:១៩] យើងបានចាត់បញ្ជូនខ្យល់យោរយៅទៅលើពួកគេ ក្នុងថ្ងៃអកុសលឥតឈប់ឈរ ។" ព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះបន្ទូលថា [៥១:៤១] កាលយើងបានចាត់បញ្ជូនខ្យល់បង្កើនបង្ហោចទៅលើពួកគេ ។ ព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះបន្ទូល ថា [៤៦:២៤] ខ្យល់ដែលនាំមកនូវទណ្ឌកម្មដ៏ឈឺចាប់ ។ ព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះបន្ទូលថា [២:២៦៦] ខ្យល់ក្នុងដែលមានភ្លើងនៅក្នុងនោះសង្កប់លើចម្ការនោះ ឆេះអស់គ្មានសល់ ? មានខ្យល់ច្រើនទៀតដែលមិនបានលើកមកអធិប្បាយដែលអល់ឡោះហ្ន៎^ﷻចាត់បញ្ជូនទៅធ្វើទណ្ឌកម្មពួកណាដែលមិនស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ^ﷺ ។

قَالَ وَ لِلَّهِ عَزَّ ذِكْرُهُ رِيحٌ رَحْمَةٌ لَوَاقِحٍ وَ غَيْرَ ذَلِكَ يَنْدُشُرُهَا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ مِنْهَا مَا يُهْبِجُ السَّحَابَ لِلْمَطَرِ وَ مِنْهَا رِيحٌ تَحْسِسُ السَّحَابَ بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ وَ رِيحٌ تَعْصِرُ السَّحَابَ فَتَمْطُرُهُ بِإِذْنِ اللَّهِ وَ مِنْهَا رِيحٌ مِمَّا عَدَّدَ اللَّهُ فِي الْكِتَابِ

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះរាជបន្ទូលឧត្តុង្គឧត្តម មាននូវខ្យល់មេត្តាធម៌ដែលប្រាកដឡើង និងខ្យល់ឯទៀតដែលបង្ហាញឲ្យឃើញនូវព្រះមេត្តាធម៌ព្រះអង្គ^ﷺ ។ ក្នុងចំណោមខ្យល់ទាំងនេះ មានខ្យល់ដែលធ្វើឲ្យមានដុំពពកភ្លៀង មានខ្យល់ទ្រដុំពពកក្នុងចន្លោះមេឃនិងដី មានខ្យល់ដែលរឹតដុំពពកឲ្យភ្លៀងដោយការអនុញ្ញាតពីអល់ឡោះហ្ន៎^ﷻ មានខ្យល់ដែលអល់ឡោះហ្ន៎^ﷻរាយរាប់នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^ﷺ ។

فَأَمَّا الرِّيحُ الْأَرْبَعُ السَّمَاوَاتِ وَ الْجَنُوبِ وَ الصَّبَا وَ الدَّبُورُ فَإِنَّمَا هِيَ أَسْمَاءُ الْمَلَائِكَةِ الْمُؤَكَّلِينَ بِهَا فَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يُهْبَبَ سَمَاءً أَمَرَ الْمَلَكَ الَّذِي اسْمُهُ السَّمَاوَاتِ فَيَهْبِطُ عَلَى الْأَنْبِيَةِ الْحَرَامِ فَقَامَ عَلَى الرُّكْنِ الشَّامِيِّ فَصَرَبَ بِجَنَاحِهِ فَتَفَرَّقَتْ رِيحُ السَّمَاوَاتِ حَيْثُ يُرِيدُ اللَّهُ مِنَ الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ

អំពីខ្យល់ទាំងបួននោះ ខ្យល់ជើង ខ្យល់ត្បូង ខ្យល់ស្ទឹង និងខ្យល់ដូរ ទាំងនេះជាព្រះនាមរបស់អល់ឡោះហ្ន៎^ﷻដែលត្រូវចាត់ឲ្យមកគ្រប់គ្រងខ្យល់ទាំងនោះ ។ ដូច្នេះ ប្រសិនបើអល់ឡោះហ្ន៎^ﷻមានព្រះបំណងឲ្យខ្យល់ជើងបក់ ព្រះអង្គ^ﷺបញ្ជាទេវតាដែលមានព្រះនាមថាទិសខាងជើង (អាល់-ស្ទីម៉ាល) ទេវតាអង្គនេះនឹងចុះមកលើព្រះមហារីមានពិសិដ្ឋ (អាល់-ហៃត អាល់-ហ្វារីម) មកឈរនៅឯ អាល់-ស្ទាមី ជ្រុងមួយនៃព្រះមហារីមានពិសិដ្ឋនេះ បក់ស្លាប ។ ដូច្នេះ ខ្យល់ជើងនឹងបក់រំបាត់រំបាយលើដីនិងលើសមុទ្រចំត្រង់ណាដែលអល់ឡោះហ្ន៎^ﷻទ្រង់មានព្រះបំណង ។

وَ إِذَا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ جُنُوبًا أَمَرَ الْمَلَكَ الَّذِي اسْمُهُ الْجُنُوبُ فَهَبَطَ عَلَى الْبَيْتِ الْحَرَامِ فَقَامَ عَلَى الرُّكْنِ الشَّامِيِّ فَضَرَبَ بِجَنَاحِهِ فَتَفَرَّقَتْ رِيحُ الْجُنُوبِ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ حَيْثُ يُرِيدُ اللَّهُ

ប្រសិនបើអស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់បម្រុងចាត់បញ្ជូនខ្យល់ត្បូង ព្រះអង្គបញ្ជាទេវតាដែលមានព្រះនាមថា ទិសខាងត្បូង (អាស់-យ៉ានុប) ទេវតាអង្គនេះនឹងចុះមកលើព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋ (អាស់-បៃត អាស់-ហ្គារ៉ម) មកឈរនៅឯ អាស់-ស្វាមី ជ្រុងមួយនៃព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋនេះ បក់ស្លាប ។ ដូច្នោះខ្យល់ត្បូងនឹងបក់រំបាត់រំបាយលើដីនិងលើសមុទ្រចំគ្រងណាដែលអស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់មានព្រះបំណង ។

وَ إِذَا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ رِيحَ الصَّبَا أَمَرَ الْمَلَكَ الَّذِي اسْمُهُ الصَّبَا فَهَبَطَ عَلَى الْبَيْتِ الْحَرَامِ فَقَامَ عَلَى الرُّكْنِ الشَّامِيِّ فَضَرَبَ بِجَنَاحِهِ فَتَفَرَّقَتْ رِيحُ الصَّبَا حَيْثُ يُرِيدُ اللَّهُ جَلَّ وَ عَزَّ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ

ប្រសិនបើអស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់បម្រុងចាត់បញ្ជូនខ្យល់ អាស់-ស្វីបា ព្រះអង្គបញ្ជាទេវតាដែលមានព្រះនាមថា អាស់-ស្វីបា ទេវតាអង្គនេះនឹងចុះមកលើព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋ (អាស់-បៃត អាស់-ហ្គារ៉ម) មកឈរនៅឯ អាស់-ស្វាមី ជ្រុងមួយនៃព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋនេះ បក់ស្លាប ។ ដូច្នោះខ្យល់ អាស់-ស្វីបានឹងបក់រំបាត់រំបាយលើដីនិងលើសមុទ្រចំគ្រងណាដែលអស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់មានព្រះបំណង ។

وَ إِذَا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ دُبُورًا أَمَرَ الْمَلَكَ الَّذِي اسْمُهُ الدُّبُورُ فَهَبَطَ عَلَى الْبَيْتِ الْحَرَامِ فَقَامَ عَلَى الرُّكْنِ الشَّامِيِّ فَضَرَبَ بِجَنَاحِهِ فَتَفَرَّقَتْ رِيحُ الدُّبُورِ حَيْثُ يُرِيدُ اللَّهُ مِنَ الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ

ប្រសិនបើអស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់បម្រុងចាត់បញ្ជូនខ្យល់ អាស់-ដ្វាប៊ូរ ព្រះអង្គបញ្ជាទេវតាដែលមានព្រះនាមថា អាស់-ដ្វាប៊ូរ ទេវតាអង្គនេះនឹងចុះមកលើព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋ (អាស់-បៃត អាស់-ហ្គារ៉ម) មកឈរនៅឯ អាស់-ស្វាមី ជ្រុងមួយនៃព្រះមហាវិមានពិសិដ្ឋនេះ បក់ស្លាប ។ ដូច្នោះខ្យល់ អាស់-ដ្វាប៊ូរ នឹងបក់រំបាត់រំបាយលើដីនិងលើសមុទ្រចំគ្រងណាដែលអស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់មានព្រះបំណង ។

قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) أَمَا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِ رِيحُ الشَّمَالِ وَ رِيحُ الْجُنُوبِ وَ رِيحُ الصَّبَا إِنَّمَا تُضَافُ إِلَى الْمَلَائِكَةِ الْمُؤَكَّلِينَ بِهَا. (الكافي : المجلد ٨ صفحة ٩١)

បន្ទាប់មក អាច្ឆិ យ៉ុក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ឯសម្តីដែលលោកពួកគឺ ខ្យល់ជើង ខ្យល់ត្បូង ខ្យល់អាស់-ដ្វាប៊ូរ និងខ្យល់អាស់-ស្វីបា នោះគឺទេវតានានាដែលត្រូវចាត់ឲ្យគ្រប់គ្រងខ្យល់ទាំងនេះ ។"

(الكافي 8 : 91 / 63 ឬ 14511 ឬ 30:45-53, 51:38-47, 54:17-21, 69:1-8, 89:5-13)

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٧٧﴾

៤៧. រឹងមេឃ យើងបានសាងវាដោយដៃ (គឺអំណាច) ។ យើងជាអ្នកពង្វាតវា ។

وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمُهْدُونَ ﴿٤٨﴾

៤៨. រីងផែនដី យើងបានលាតសន្ធឹងវា ។ ប្រសើររបំផុតអ្នកលាតសន្ធឹងវា ។

وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾

៤៩. យើងបង្កើតជាគូៗមកពីសព្វសារពើ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងភ្ញាក់រលឹក ។

فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾

៥០. "ចូរអស់លោកអ្នក (ចោលរូបបដិមា ហើយបែរ) ទៅរកអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ការពិត ខ្ញុំជាអ្នកព្រមានដ៏ជាក់ច្បាស់សម្រាប់អស់លោក ដែលមកពីព្រះអង្គ ។

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥١﴾

៥១. ចូរអស់លោកអ្នកកុំបង្កើតព្រះផ្សេងជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎ឡើយ ។ ការពិត ខ្ញុំជាអ្នកព្រមានដ៏ជាក់ច្បាស់សម្រាប់អស់លោកដែលមកពីព្រះអង្គ ។"

كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ ﴿٥٢﴾

៥២. ដូចនេះដែរ រាល់ព្រះសាសនៈទុតដែលបានមករកជនមុនពួកគេ ពួកគេសុទ្ធតែបានថា៖ "[នេះជា] គ្រូមន្តអាគម ឬជាមនុស្សរិកលចរិត !"

أَتَوَصَّوْا بِهِ ءَبَلْ هُمْ قَوْمٌ طَٰغُونَ ﴿٥٣﴾

៥៣. តើពួកគេបានធ្វើពាក្យនេះឲ្យគ្នាពីមួយទៅមួយឬ ? តែពួកគេជាមនុស្សល្មើសទេ ។

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ ﴿٥٤﴾

៥៤. ដូច្នោះចូរអ្នកចេចចេញពីពួកគេ ព្រោះអ្នកនឹងពុំត្រូវស្តីបន្ទោសទេ ។

មើលសូរ៉ាហ៍: ២ អាយ៉ាស៊ុ ១០៦-១០៧ ។

وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَى تَنفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

៥៥. ចូរអ្នករំលឹក[មនុស្សទាំងឡាយអំពីកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនបន្តទៀត] ព្រោះការរំលឹកមានផលប្រយោជន៍សម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៤៧-៥៥

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)،

قَالَ: "فَقَرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ"، قَالَ: «حُجُّوا إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ». ** (الكافي : جزء ٤ صَفْحَة ٢٥٦ حَدِيث ٢١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ١٧٠)

[...] អាច្ចិ អាស៊ុន-យ៉ូស្វ័បានតំណាលតមកពីអាច្ចិ យ៉ូកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "[៥១:៥០] "ចូរ អស់លោករត់ទៅរកអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ការពិត ខ្ញុំជាអ្នកព្រមានដ៏ជាក់ច្បាស់សម្រាប់អស់លោក ដែលមក ពីព្រះអង្គ ទៅបំពេញពិធីហ្គាច្ច (ពិធីធម្មយាត្រា) ឧទ្ទិសឆ្ពោះទៅអស់ឡោះហ្ន៎^{وَعَلَّ} ។" (21 / 256 : 4) (الكافي)

وَ عَنَّهُ فِي (الْفَقِيهِ): بِإِسْنَادِهِ، عَنْ زَيْدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "فَقَرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ": «يَعْنِي حُجُّوا إِلَى بَيْتِ اللَّهِ، يَا بُنَيَّ إِنَّ الْكُفْبَةَ بَيْتُ اللَّهِ، فَمَنْ حَجَّ بَيْتَ اللَّهِ فَقَدْ قَصَدَ إِلَى اللَّهِ، وَ الْمَسَاجِدُ بُيُوتُ اللَّهِ، فَمَنْ سَعَى إِلَيْهَا فَقَدْ سَعَى إِلَى اللَّهِ وَ قَصَدَ إِلَيْهِ». ** (من لا يحضره الفقيه : جزء ١ صَفْحَة ١٢٧ حَدِيث ٦٠٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ١٧٠)

ទទួលបានពីលោក ក្នុងអាស៊ុន-ហ្វាត្វិហ្ន៎ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោក តមកពីស្តេដ្ឋ កូន ប្រុសរបស់អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} លោក អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥១:៥០] "ចូរអស់លោករត់ទៅរកអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ការពិត ខ្ញុំជាអ្នកព្រមានដ៏ជាក់ច្បាស់សម្រាប់អស់ លោកដែលមកពីព្រះអង្គ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មានន័យថាទៅបំពេញពិធីហ្គាច្ចនៅឯព្រះ មហាគ្រឹះរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{وَعَلَّ} ។ កូនឪពុក^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ! កាត់បាត់ជាព្រះមហាគ្រឹះរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{وَعَلَّ} ។ អ្នកណាធ្វើពិធីធម្មយាត្រាជំរុញព្រះមហាគ្រឹះរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{وَعَلَّ} អ្នកនោះសំដៅទៅរកអស់ឡោះហ្ន៎^{وَعَلَّ} ។ ម៉ាស៊ុនយ៉ូស្វ័ទាំងឡាយជាព្រះមហាគ្រឹះរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{وَعَلَّ} អ្នកណារត់ទៅរកម៉ាស៊ុនយ៉ូស្វ័ទាំងនេះ អ្នកនោះរត់ទៅរកអស់ឡោះហ្ន៎^{وَعَلَّ} និងឆ្ពោះទៅរកព្រះអង្គ^{وَعَلَّ} ។" (603 / 127 : 1) (من لا يحضره الفقيه)

وَ بَحْثًا لِإِسْنَادِ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) أَنَّهَا قَالَا إِنَّ النَّاسَ لَمَّا كَذَّبُوا رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) هَمَّ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى بِحَلَاكِ أَهْلِ الْأَرْضِ إِلَّا عَلِيًّا "فَمَا سِوَاهُ بِقَوْلِهِ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٌ" ثُمَّ بَدَأَ لَهُ فَرَحَمَ الْمُؤْمِنِينَ ثُمَّ قَالَ لِتَبِيَّتِهِ (صلى الله عليه و آله) "وَ ذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ". (الكافي : جزء ٨ صَفْحَة ١٠٣ حَدِيث ٧٨)

[...] អាច្ចិ បាស្ត្រៀវបានថា អាច្ចិ យ៉ូកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} និងអាច្ចិ អុប្បុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពេល មនុស្សប្រកែកជំនាន់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ បាន សម្រេចព្រះហឫទ័យប្រល័យមនុស្សលោកចោល លើកលែងតែអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ម្នាក់ មិនមានអ្នកណាម្នាក់ ចូលរួមផងទេ តាមរយៈព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{وَعَلَّ} [៥១:៥៥] ដូច្នេះចូរអ្នកគេចចេញពីពួកគេ អ្នកនឹងពុំត្រូវស្តី បន្ទោសទេ ។ បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ^{وَعَلَّ} បានផ្លាស់ប្តូរ[ការសម្រេចព្រះហឫទ័យ]វិញរឿងពួកគេ ។ ដូច្នេះ ព្រះអង្គ^{وَعَلَّ} ទ្រង់អាណិតមេត្តាបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{وَعَلَّ} មានព្រះបន្ទូលចំពោះ ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{وَعَلَّ} ថា៖ [៥១:៥៥] ចូរអ្នកពុំក្របន្តទៀត ព្រោះការព្រំក្រាមផលប្រយោជន៍ សម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។" (الكافي : 8 : 103 / 78 ឬ 14526 ឬ 8) (الكافي)

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ ابْنِ أَبِي حَمْزَةَ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ

اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى قَالَ لِنَبِيِّهِ « فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ » أَرَادَ أَنْ يُعَذِّبَ أَهْلَ الْأَرْضِ ثُمَّ بَدَأَ اللَّهُ فَنَزَلَتْ الرَّحْمَةُ فَقَالَ « ذَكِّرْ » يَا مُحَمَّدُ « فَإِنَّ الذِّكْرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ » فَرَجَعْتُ مِنْ قَابِلٍ فَقُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ جُعِلَتْ فِدَاكَ إِنِّي حَدَّثْتُ أَصْحَابَنَا فَقَالُوا بَدَأَ اللَّهُ مَا لَمْ يَكُنْ فِي عِلْمِهِ قَالَ فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِنَّ اللَّهَ عَلَّمَنِي عِلْمَهُ عِنْدَهُ لَمْ يُطْلَعْ عَلَيْهِ أَحَدٌ مِنْ خَلْفِهِ وَ عِلْمُهُ نَبَذَهُ إِلَى مَلَائِكَتِهِ وَ رُسُلِهِ فَمَا نَبَذَهُ إِلَى مَلَائِكَتِهِ فَقَدِ انْتَهَى إِلَيْنَا. (بصائر الدرجات : جزء ١ صفحة ١١٠)

[...] អាច្ចិ បាស្មៀរបានថា អាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពិតមែនអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលទៅកាន់ព្រះសាស្តា^{عليه السلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "[៥១:៥៤] ចូរអ្នកគេចចេញពីពួកគេ អ្នកនឹងពុំត្រូវស្តីបន្ទោសទេ" អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបំណងធ្វើទណ្ឌកម្មមនុស្សលោក ។ បន្ទាប់ពីនោះ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រើមធ្យោបាយត្រជាក់វិញ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានព្រះរាជទានចុះមកនូវព្រះធម៌មេត្តា ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥១:៥៥] ចូរអ្នករំពូក[បន្តទៀត] ឱម្យហ្ន៎ម៉ាដូ^{عليه السلام} អើយ ព្រោះការរំពូកមានផលប្រយោជន៍សម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស្រះថ្លា ។" ខ្ញុំបែរមករឿងនេះវិញ ។ ខ្ញុំបានទូលអាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ទូលបង្គំបាននិយាយប្រាប់មិត្តយើង ពួកគេបានថា៖ "នេះដូចជាមិនមាននៅក្នុងព្រះអភិញ្ញាអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។" អាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះអភិញ្ញាអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានពីរប្រភេទគឺ៖ ព្រះអភិញ្ញាដែលនៅព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនមានសត្វលោកណាមាននូវព្រះអភិញ្ញានេះទេ និងព្រះអភិញ្ញាដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រទានឲ្យអស់ទេវតាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} និងព្រះសាសនៈទូត^{عليه السلام} ទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអភិញ្ញាដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រទានមកឲ្យព្រះអង្គ^{عليه السلام} ទាំងនេះសុទ្ធតែបានមកដល់យើងផងដែរ ។" (بصائر الدرجات 1: 110)

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

៥៦. អញពុំបានបង្កើតពួកហ្ន៎និងពួកមនុស្សមកដើម្បីអ្វីផ្សេងពីឲ្យពួកគេធ្វើសក្ការៈអញនោះទេ ។

មើលសូរ៉ាហ៍ ២ អាយ៉ាសុ ២១ ។

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُوا ﴿٥٧﴾

៥៧. អញមិនចង់បាននូវគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតពីពួកគេទេ អញមិនចង់ឲ្យពួកគេចិញ្ចឹមអញទេ ។

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٨﴾

៥៨. ការពិត អស់ឡោះហ្ន៎ជាអ្នកប្រទានគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត ជាព្រះម្ចាស់នៃព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិមហិមា ។

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥٩﴾

៥៩. ការពិត ជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តបាប ជននោះបាននូវមួយចំណែក[ទណ្ឌកម្ម]ដូចចំណែក[ទណ្ឌកម្ម]របស់កន្លះពួកគេដែរ ។ ដូច្នោះចូរពួកគេកុំសូមឲ្យអញប្រញាប់[ដាក់ទណ្ឌកម្ម] ។

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

៦០. អបមង្គលលើជនណាដែលបដិសេធសទ្ធា ដោយសារតែថ្ងៃរបស់ពួកគេដែលគេបានសន្យា ជាមួយពួកគេរួចមកហើយនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៥៦-៦០

ابنُ بَابُوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ الشَّيْبَانِيُّ (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللهِ الْكَوْفِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ النَّحْعِيُّ، عَنْ عَمِّهِ الْحُسَيْنِ بْنِ يَزِيدَ التَّوْفَلِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ قَوْلِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ: «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ»، قَالَ: «خَلَقَهُمْ لِيَأْمُرَهُمْ بِالْعِبَادَةِ».

[...] អាចិ បាស្មៀវបានថា ខ្ញុំបានសួរអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៥១:៥៦] អញពុំបានបង្កើតពួកយ្មិននិងពួកមនុស្សមកដើម្បីអ្វីផ្សេងពីឲ្យពួកគេធ្វើ សក្ការៈអញនោះទេ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បានបង្កើតពួកគេមកដើម្បីបញ្ជាឲ្យពួកគេធ្វើ សក្ការៈ ។"

قَالَ: وَ سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ: «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ» * قَالَ: «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ» * (علل الشرائع : صَفْحَةٌ ١٣ حَدِيث ١٠ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَةٌ : ١٧١)

[លោកអ្នកអធិប្បាយ]បានថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ ព្រះដ៏មហា រុងរឿង [១១:១១៨] ពួកគេនឹងមិនឈប់ទាស់ទែងគ្នាទេ [១១:១១៩] រៀបរយតែនូវជនណាដែលព្រះ ម្ចាស់អ្នកបានប្រោសប្រណី ដើម្បីប្រកាសនោះឯងបានជាព្រះអង្គបង្កើតពួកគេមក ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈថា៖ "បង្កើតពួកគេមកដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេធ្វើអ្វីដែលតម្រូវឲ្យពួកគេបាននូវព្រះមេត្តាប្រណីព្រះអង្គ ដើម្បីព្រះអង្គ^{عز وجل} នឹងអាណិតករណាពួកគេ ។" (علل الشرائع: 10 / 13)

وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكِّلِ (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ السَّعْدِ أَبَا دِيٍّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللهِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ فَضَّالٍ، عَنْ ثَعْلَبَةَ بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ جَمِيلِ بْنِ دَرَّاجٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ: «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ»، قَالَ: «خَلَقَهُمْ لِلْعِبَادَةِ». قُلْتُ: خَاصَّةٌ أَمْ عَامَّةٌ؟ قَالَ: «لَا، بَلْ عَامَّةٌ».* (علل الشرائع : صَفْحَةٌ ١٤ حَدِيث ١٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَةٌ : ١٧٢)

[...] យ៉ាមីល បឺន ដ្យារវិច្ច័បានតំណាលតមកពីអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៥១:៥៦] អញពុំបានបង្កើតពួកយ្មិននិងពួក មនុស្សមកដើម្បីអ្វីផ្សេងពីឲ្យពួកគេធ្វើសក្ការៈអញនោះទេ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បង្កើតពួកគេ មកដើម្បីធ្វើសក្ការៈ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ដាច់ឡែកឬជាទូទៅ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទេ ជា ទូទៅ (ក្នុងការធ្វើសក្ការៈ) ។" (علل الشرائع: 12 / 14)

وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا الشَّرِيفُ أَبُو عَلِيٍّ مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ زِيَادَةَ بْنِ عَبْدِ اللهِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ

قال: و في حديث آخر، قال: هي منسوخة بقوله تعالى: وَ لَا يَرَالُونَ مُخْتَلِفِينَ، و قوله تعالى: مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ، و إني لم أخلقهم لراحة بي إليهم،

លោក (អាលី ប៊ិន អ៊ីបរហ្គីម) បានថា: "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈនៅក្នុងហ្វាត្វាខ្លីមួយទៀតថា: "នេះត្រូវលុបចោលដោយព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [១១:១១៨] ពួកគេនឹងមិនឈប់ទាស់ទែងគ្នាទេ ។ រីឯព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥១:៥៧] អញមិនចង់បាននូវគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតពីពួកគេទេ អញ وَجَد មិនបានបង្កើតពួកគេមកដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេផ្តល់នូវសេចក្តីត្រូវណាមួយឲ្យអញ وَجَد នោះទេ ។"

قوله تعالى: فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا آلَ مُحَمَّدٍ حَقَّهُمْ ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ، العذاب، ثم قال تعالى: فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ. ** (تفسير القمّي: جزء ٢ صفة ٣٣١، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفة : ١٧٣)

ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥១:៥៨] ការពិត ជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តបាប លើព្រះរាជបុត្ររាជនក្តា عليه السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله ពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិរបស់ពួកគេ عليهم السلام ជននោះបាននូវមួយចំណែក[ទណ្ឌកម្ម] ដូចចំណែក[ទណ្ឌកម្ម]របស់កន្លងពួកគេដែរ ។ ដូច្នេះចូរពួកគេកុំសូមឲ្យអញប្រញាប់ ដាក់ទណ្ឌកម្ម ។ បន្ទាប់មកព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់មានព្រះបន្ទូលថា: [៥១:៦០] អបមង្គលលើជនណាដែលបដិសេធសទ្ធាដោយសារតែថ្ងៃរបស់ពួកគេដែលគេបានសន្យាជាមួយពួកគេរួចមកហើយនោះ ។" (331: 2) (تفسير القمّي)

ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِمْرَانَ الدَّقَائِي (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللهِ الْكُوَيْبِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ الْبَرْمَكِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي الْحُسَيْنُ بْنُ الْحَسَنِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللهِ بْنُ دَاهِرٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي الْحُسَيْنُ بْنُ يَحْيَى الْكُوَيْبِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي فُتَيْمُ بْنُ قَتَادَةَ، عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ يُوسُفَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «بَيْنَا أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَخْطُبُ عَلَى مِنْبَرِ الْكُوفَةِ، إِذْ قَامَ رَجُلٌ يُقَالُ لَهُ ذِغَلْبٌ، ذَرَبُ اللِّسَانِ، يَلْبِغُ فِي الخَطَابِ، شَجَاعُ القَلْبِ، فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، هَلْ رَأَيْتَ رَبِّكَ؟ فَقَالَ: وَيَلِّكَ يَا ذِغَلْبُ مَا كُنْتُ أَعْبُدُ رَبًّا لَمْ أَرُهُ. قَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ كَيْفَ رَأَيْتَهُ؟ فَقَالَ: وَيَلِّكَ يَا ذِغَلْبُ، لَمْ تَرَهُ الْعَيْوُنُ بِمُشَاهَدَةِ الأَبْصَارِ، وَ لَكِنْ رَأَيْتُهُ القُلُوبُ بِحَقَائِقِ الإِيمَانِ، ** (تفسير القمّي: جزء ٢ صفة ٣٠٨، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفة : ١٦٧)

[...] អាប់ខុលឡោះហ្វា ប៊ិន យូនុសបានថា អាច្ចី អាប់ខុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "គ្រាមួយអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام បាននិយាយនៅលើវេទិកានាស្រុកគូហ្វាស្ត កាលដែលបុរសម្នាក់ឈ្មោះស្វាក្តុឡាប់បានងើបឡើង ។ គាត់និយាយស្តីយ៉ាងស្ងាត់ មានវាហារកោសល្យ និងមានសេចក្តីក្លាហាន ។ គាត់បានថា: "អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام អើយ តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ធ្លាប់ឃើញព្រះម្ចាស់ رجل ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទេ? ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ស្វាក្តុឡាប់អើយ អបមង្គលលើលោក ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មិនដែលធ្វើសក្តារ: បូជាព្រះម្ចាស់ رجل ណាដែលខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មិនដែលឃើញនោះឡើយ ។" ស្វាក្តុឡាប់បានទូលថា: "អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام អើយ តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មើលឃើញព្រះអង្គ رجل ដូចម្តេច?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ស្វាក្តុឡាប់អើយ អបមង្គលលើលោក! លោកមិនអាចមើលឃើញព្រះអង្គ رجل ដោយភ្នែកមើលឃើញនោះជាដាច់ខាត ។ តែបេះដូង (ចិត្ត វិញ្ញាណ...) មើលឃើញព្រះអង្គ رجل ដោយការពិតដែលចេញមកពីអ៊ីម៉ាន់ (មកពីជំនឿជឿជាក់ស៊ប់ចិត្ត) ។" (2 / 308) (التوحيد)

** (تُحْفَةَ الْإِحْوَانِ) قَالَ: ذَكَرَ بَعْضُ الْمُفَسِّرِينَ، بِحَذْفِ الْإِسْنَادِ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنِ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: أَخْبَرَنِي عَنْ خَلْقِ آدَمَ، كَيْفَ خَلَقَهُ اللَّهُ تَعَالَى؟ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَمَّا خَلَقَ نَارَ السَّمُومِ، وَهِيَ نَارٌ لَا حَرَّ لَهَا وَلَا دُخَانَ، فَخَلَقَ مِنْهَا الْجَانَّ، فَذَلِكَ مَعْنَى قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ" وَ سَمَاءُ مَارِجًا، وَ خَلَقَ مِنْهُ زَوْجَهُ وَ سَمَاءَهَا مَارِجَةً، فَوَافَعَهَا فَوَلَدَتْ الْجَانَّ، ثُمَّ وَلَدَ الْجَانُّ وَلَدًا وَ سَمَاءَهُ الْجِنَّ، وَ مِنْهُ تَفَرَّعَتْ قَبَائِلُ الْجِنَّ، وَ مِنْهُمْ إِبْلِيسُ اللَّعِينُ، وَ كَانَ يُوَلِّدُ الْجَانُّ الدَّكْرَ وَ الْأُنْثَى، وَ يُوَلِّدُ الْجِنَّ كَذَلِكَ تَوَآمِينَ، فَصَاوُوا تِسْعِينَ أَلْفًا ذَكَرًا وَ أَنْثَى، وَ إِزْدَادُوا حَتَّى بَلَغُوا عِدَّةَ الرِّمَالِ.

** នៅក្នុងសាត្រា ទុះហ្វូហ្វាសុំ អាស្រ័យ-ស្វាវិយាតំ គេបានឲ្យដឹងថា លោកអ្នកស្រាយគួរអានខ្លះបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានដាច់ តមកពី អាថ្ន បាស្ត្រៀរ តមកពី អាស្រ័យ-ស្វាវិយាតំ យ៉ាងហ្មត់ហ្មាន ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថា៖ "សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឲ្យទូលបង្គំ បានដឹងអំពីការបង្កើតអាដាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ផង តើអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ បានបង្កើតព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មកដូចម្តេច?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កាលអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ បានបង្កើតភ្លើងពុលភ្លើងនេះមិនមានកម្ដៅនិងមិនមានផ្សែងទេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបង្កើត យ៉ាន់ (الجان) ជូនតាមបង្គំរបស់យូន) មកពីភ្លើងនេះ ។ នេះគឺនិយមរបស់ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [១៥:២៧] ឯយ៉ាន់ យើងបានបង្កើតវាកាលពីមុន មកពីភ្លើងនេះគតិល ។ ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានដាក់ឈ្មោះវាថា ម៉ារីយ៉ា (مارجاً) បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបង្កើតភរិយាវាមកពីវា ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានដាក់ឈ្មោះវាថា ម៉ារីយ៉ាសុំ (مارججة) ។ វាក៏បានរួមរីកជាមួយនាងនោះ នាងនោះក៏បានកើតកូនចៅដែលហៅថាយ៉ាន់ ។ បន្ទាប់មកយ៉ាន់បានកូនប្រុសមួយមានឈ្មោះថាយូន ។ យូនក៏កើតសុសសាយកើតជាបណ្តាកុលសម្ព័ន្ធយូន ។ អ៊ីប្លីសត្រូវបណ្តាសាកើតចេញមកពីពួកវាទាំងនេះឯង ។ ពួកយ៉ាន់បានបង្កើតកូនប្រុសនិងស្រី ពួកយូនក៏បានបង្កើតកូនភ្លោះដែរ ។ ដូច្នេះពួកវាទាំងអស់មានចំនួន ៩០ ០០០ នាក់ ប្រុសនិងស្រី ។ ពួកវាកាន់តែកើនឡើងលុះមានចំនួនច្រើនដូចគ្រាប់ខ្សាច់ ។"

وَ تَزَوَّجَ إِبْلِيسَ بِامْرَأَةٍ مِنْ وُلْدِ الْجَانِّ يُقَالُ لَهَا: لَهَا بِنْتُ رَوْحَا بِنِ سَلْسَابِلَ، فَوَلَدَتْ مِنْهُ بَيْلَقِيسَ وَ طَوْنَةَ فِي بَطْنِ وَاحِدٍ، ثُمَّ شَعَلَا وَ شَعِيلَةَ فِي بَطْنِ وَاحِدٍ، ثُمَّ دَوْهَرَ وَ دَوْهَرَةَ فِي بَطْنِ وَاحِدٍ، ثُمَّ شَوْطَا وَ شَيْطَةَ فِي بَطْنِ وَاحِدٍ، ثُمَّ قَطَطَسَ وَ قَطَطَسَةَ فِي بَطْنِ وَاحِدٍ، فَكَثُرَ أَوْلَادُ إِبْلِيسَ (لَعَنَهُ اللَّهُ) حَتَّى صَارُوا لَا يُحْصَوْنَ، وَ كَانُوا يَهَيِّمُونَ عَلَى وُجُوهِهِمْ كَالدَّرِّ، وَ النَّتْلِ، وَ الْبَعُوضِ، وَ الْجُرَادِ، وَ الطَّيْرِ، وَ الدَّبَابِ. وَ كَانُوا يَسْكُنُونَ الْمَقَاوِرَ وَ الْقَفَازَ، وَ الْحِيَاضَ، وَ الْأَجَامَ، وَ الطَّرِيقَ، وَ الْمَزَابِلَ، وَ الْكُنْفَ، وَ الْأَنْهَارَ، وَ الْأَبَارَ، وَ النَّوَابِيسَ، وَ كُلَّ مَوْضِعٍ وَجَشٍ، حَتَّى امْتَلَأَتِ الْأَرْضُ مِنْهُمْ. ثُمَّ تَمَتَّلُوا بِوَلَدِ آدَمَ بَعْدَ ذَلِكَ، وَ هُمْ عَلَى صُورِ الْحَيْلِ، وَ الْحَمِيرِ، وَ الْبِغَالِ، وَ الْإِبِلِ، وَ الْمَعْرِ، وَ الْبَقْرِ، وَ الْغَنَمِ، وَ الْكِلَابِ، وَ السَّبَاعِ، وَ السَّلَاحِفِ.

អ៊ីប្លីស ^{صلوات الله عليه والسلام} បានរៀបការជាមួយនារីម្នាក់ដែលជាកូនចៅរបស់យ៉ាន់ មានឈ្មោះថា ឡាសុំបា ប៊ិនទី វ៉ាហ្វា ប៊ិន សាល់សាស៊ីល ហើយបានកូនឈ្មោះបាយ៉ាល់គ្លីសនិងភ្ញៅណាសុំ ពោះមួយ (គឺពេលមានផ្ទៃពោះមួយលើក) បន្ទាប់មកបាន[កូនឈ្មោះ] ស្វាតុឡា និង ស្វាអ៊ីឡាសុំ ពោះមួយ បន្ទាប់មកបាន ដៅហ្វារ និង ដៅហ្វារ៉េត្តី ពោះមួយ បន្ទាប់មកបាន ស្តៅស្ត និង ស្តៅស្តោះត្តី ពោះមួយ បន្ទាប់មកបាន ហ្វាតុត្តាសុំ និង ហ្វាតុត្តីសាសុំ ពោះមួយ ។ ដូច្នេះ អ៊ីប្លីស ^{صلوات الله عليه والسلام} មានកូនច្រើនរាប់មិនអស់ ។ ពួកវាដើរចរច្របំដូចចណ្តភាគ (ដូចផង) ដូចស្រមោច ដូចមូស ដូចដណ្តប ដូចសត្វស្លាប ដូចរុយ ។ ពួកវាតែង

តែរស់នៅឯទីរហោហាន តាមវាលខ្សាច់ តាមបឹង តាមព្រៃជីក តាមផ្លូវលំ តាមកន្លែងក្រខ្វក់ តាមស្ទឹង តាមបង្កន់ តាមអណ្តូងទឹក តាមប៉ានា តាមតំបន់គ្មានមនុស្ស ទាល់តែផែនដីពោរពេញដោយពួកវា ។ បន្ទាប់ពីនោះពួកវាដូចបណ្តាកូនអាដាំ(عقارب)ក្រោយៗមក ពួកវានៅលើសេះ លើលា លើសេះទេស លើអូដូ លើពពែ លើបសុសតូ (គោ ក្របី...) លើចៀម លើឆ្កែ លើគោ លើអណ្តើក ។

فَلَمَّا امْتَلَأَتِ الْأَرْضُ مِنْ ذُرِّيَةِ إِبْلِيسَ (لَعَنَهُ اللَّهُ) أَسْكَنَ اللَّهُ الْجَنَّ الْأَهْوَاءَ دُونَ السَّمَاءِ، وَ أَسْكَنَ وُلْدَ الْجِنِّ فِي سَمَاءِ الدُّنْيَا، وَ أَمَرَهُمْ بِالْعِبَادَةِ وَ الطَّاعَةِ وَ هُوَ قَوْلُهُ تَعَالَى: "وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَ الْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ". وَ كَانَتِ السَّمَاءُ تَفْتَخِرُ عَلَى الْأَرْضِ، وَ تَقُولُ: إِنَّ رَبِّي رَفَعَنِي فَوْقَكَ، وَ أَنَا مَسْكُنُ الْمَلَائِكَةِ، وَ فِي الْعَرْشِ وَ الْكُرْسِيِّ وَ الشَّمْسِ وَ الْقَمَرِ وَ النُّجُومِ، وَ خَزَائِنِ الرَّحْمَةِ، وَ مَجِيئِ نَزْلِ الْوَحْيِ. فَقَالَتِ الْأَرْضُ: إِنَّ رَبِّي بَسْطَنِي وَ اسْتَوْدَعَنِي عُرُوقَ الْأَشْجَارِ وَ النَّبَاتِ وَ الْعُيُونِ، وَ خَلَقَ فِي الثَّمَرَاتِ وَ الْأَنْهَارِ وَ الْأَشْجَارِ. فَقَالَتْ لَهَا السَّمَاءُ: لَيْسَ عَلَيْكَ أَحَدٌ يَذْكُرُ اللَّهَ تَعَالَى؟

លុះផែនដីពោរពេញដោយបណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីប៊ីស(عقارب) អស់ឡោះហ្ន៎(عقارب)បានដាក់ពួកយ៉ាន់ឲ្យនៅក្នុងបរិយាកាសក្រោមមេឃ ព្រះអង្គ(عقارب)បានដាក់បណ្តាកូនចៅរបស់យ៉ាន់នៅលើមេឃលោកនេះហើយបានដាក់ព្រះបញ្ជាឲ្យពួកវាធ្វើសក្តារ: ឲ្យស្តាប់បង្គាប់ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎(عقارب) [៥១:៥៦] អញ្ជាវាបានបង្កើតពួកយ៉ាន់និងពួកមនុស្សមកដើម្បីអ្វីផ្សេងពីឲ្យពួកគេធ្វើសក្តារ:អញនោះទេ ។ មេឃតែងតែអួតដាក់ដីថា: "ព្រះម្ចាស់(عقارب)ខ្ញុំបានលើកខ្ញុំឡើងពីលើអ្នក ហើយខ្ញុំជាលំនៅរបស់អស់ឡោះហ្ន៎(عقارب) ព្រះរាជបល្ល័ង្កនៅឯខ្ញុំ ព្រមទាំងព្រះរាជអាសនៈ ដូងចន្រ្ទ ដូងខែ ផ្កាយ ព្រះកំណប់ព្រះនៃព្រះមេត្តាធម៌ គេដាក់ការបើកដី(គឺវាហ្ន៎) ចុះពីខ្ញុំទៅ ។" ដីក៏បានថា: "ព្រះម្ចាស់(عقارب)ខ្ញុំបានលាតសន្ធឹងខ្ញុំ បានដាក់មកលើខ្ញុំដើមឈើ រុក្ខជាតិ ប្រភពទឹកផុស ព្រះអង្គ(عقارب)បានបង្កើតផលានុផលនៅឯខ្ញុំ ព្រមទាំងដើមឈើនិងស្ទឹង ។" មេឃបានថា: "មិនមានគេនឹកនាដល់អស់ឡោះហ្ន៎(عقارب)ទេនៅលើអ្នក ?"

قَالَتِ الْأَرْضُ: يَا رَبِّ، إِنَّ السَّمَاءَ تَفْتَخِرُ عَلَيَّ، إِذْ لَيْسَ عَلَيَّ أَحَدٌ يَذْكُرُكَ. فَتَوَدَّيْتُ الْأَرْضُ: أَنْ أُسْكِنِي، فَإِنِّي أَخْلُقُ مِنْ أَدِيمِكَ صُورَةً لَا مِثْلَ لَهَا مِنَ الْجِنِّ، وَ أَرْزُقُهُ الْعُقْلَ وَ الْعِلْمَ وَ الْكِتَابَ وَ اللَّسَانَ، وَ أَنْزِلُ عَلَيْهِ مِنْ كَلَامِي، ثُمَّ أَمْلَأُ بَطْنِكَ وَ ظَهْرَكَ وَ شَرْقَكَ وَ غَرْبَكَ عَلَى مِرَاجِ تَرْبِكَ فِي اللَّوْنِ، وَ الْحَرِّيَّةِ، وَ السَّرِّيَّةِ، وَ افْتَخِرِي يَا أَرْضُ عَلَى السَّمَاءِ بِذَلِكَ.

ដីបានថា: "ព្រះម្ចាស់(عقارب)អើយ មេឃអួតដាក់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំថាមិនមានគេរលឹកដល់ព្រះអង្គ(عقارب)ទេនៅលើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។" អស់ឡោះហ្ន៎(عقارب)ប្រាប់ដីថា: "ចូររក្សាការស្ងៀមស្ងាត់ ព្រោះអញ(عقارب)នឹងបង្កើតរូបមួយពីសំបកអ្នកដែលមិនដូចយ៉ាន់ អញ(عقارب)នឹងឲ្យវាមានប្រាជ្ញា មានចំណេះ មានព្រះគម្ពីរ មានអណ្តាត(គឺចេះនិយាយជាភាសា) ហើយអញ(عقارب)នឹងដាក់ព្រះបន្ទូលអញ(عقارب)មកឲ្យវា ។ បន្ទាប់ពីនោះអញ(عقارب)នឹងបំពេញពោះអ្នក ខ្នងអ្នក ខាងកើតអ្នក ខាងជើងអ្នក អ្នកនឹងត្រូវឡោះមាំទូដោយពណ៌នានា ដោយសេរីភាព ដោយការសម្ងាត់ ។ ដីអើយ ចូរអ្នកអួតដាក់មេឃដោយអ្វីៗទាំងនេះចុះ ។"

ثُمَّ اسْتَفْرَّتِ الْأَرْضُ وَ سَأَلَتْ رَبَّهَا أَنْ يُهَيِّطَ إِلَيْهَا خَلْقًا، فَأَذِنَ لَهَا بِذَلِكَ، عَلَى أَنْ يَعْبُدُوهُ وَ لَا يَعْصُوهُ - قَالَ - وَ هَبَطَ الْجِنَّ وَ إِبْلِيسَ اللَّعِينِ وَ سَكَنُوا الْأَرْضَ، فَأَعْطُوا عَلَى ذَلِكَ الْعَهْدِ، وَ نَزَلُوا وَ هُمْ سَبْعُونَ أَلْفَ قَبِيلَةٍ يَعْبُدُونَ اللَّهَ حَقَّ عِبَادَتِهِ دَهْرًا طَوِيلًا.

បន្ទាប់មកដីក៏បានស្ងប់ បានសូមព្រះម្ចាស់(عقارب)វាថាឲ្យព្រះអង្គ(عقارب)ដាក់សត្វលោកមកលើវាចុះ ។ ព្រះអង្គ(عقارب)

ក៏បានអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបែបនេះ ដោយមានលក្ខខណ្ឌថាសត្វលោកត្រូវធ្វើសក្ការៈព្រះអង្គ រីឯមិនល្មើស បង្គាប់ព្រះអង្គទេ ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈថាយ៉ូននិងអ៊ីប្លីស ត្រូវបណ្តាសាក៏បានចុះមករស់នៅលើ ផែនដី ។ ដូច្នេះពួកគេបានសច្ចាដោយមានលក្ខខណ្ឌនោះ ។ ពួកគេក៏បានចុះមក ។ ពួកគេមាន ៧០ ០០០ កុលសម្ព័ន្ធដែលធ្វើសក្ការៈអល់ឡោះហ្វ៊ូតាមបញ្ជាព្រះអង្គ អស់រយៈពេលដ៏យូរ ។"

ثُمَّ رَفَعَ اللَّهُ إِبْلِيسَ إِلَى سَمَاءِ الدُّنْيَا لِكَثْرَةِ عِبَادَتِهِ، فَعَبَدَ اللَّهَ تَعَالَى فِيهَا أَلْفَ سَنَةٍ، وَ لَمْ يَزَلْ يَعْبُدُ اللَّهَ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَلْفَ سَنَةٍ حَتَّى رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَى السَّمَاءِ السَّابِعَةِ، وَ كَانَ أَوَّلَ يَوْمٍ فِي السَّمَاءِ الْأُولَى السَّبْتُ، وَ الْأَحَدُ فِي الثَّانِيَةِ، حَتَّى كَانَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ صَبْرٌ فِي السَّمَاءِ السَّابِعَةِ، وَ كَانَ يَعْبُدُ اللَّهَ حَقَّ عِبَادَتِهِ، وَ يُوحِّدُهُ حَقَّ تَوْحِيدِهِ، وَ كَانَ بِمَنْزِلَةٍ عَظِيمَةٍ حَتَّى إِذَا مَرَّ بِهِ جِبْرَائِيلُ وَ مِيكَائِيلُ، يَقُولُ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ: لَقَدْ أُعْطِيَ هَذَا الْعَبْدُ مِنَ الْقُوَّةِ عَلَى طَاعَةِ اللَّهِ وَ عِبَادَتِهِ مَا لَمْ يُعْطَ أَحَدٌ مِنَ الْمَلَائِكَةِ.

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្វ៊ូតាបានលើកអ៊ីប្លីសឡើងទៅលើមេឃលោកនេះ ព្រោះវាបានធ្វើស្ការៈយ៉ាង ញឹកញយ ។ វាក៏បានធ្វើសក្ការៈអល់ឡោះហ្វ៊ូតាលើមេឃនោះអស់រយៈពេលមួយពាន់ឆ្នាំ ។ បន្ទាប់ មកគេបានលើកវាឡើងទៅលើមេឃទីពីរ វាក៏បានធ្វើសក្ការៈអល់ឡោះហ្វ៊ូតាលើមេឃនោះអស់ រយៈពេលមួយពាន់ឆ្នាំ ។ វាមិនឈប់ធ្វើសក្ការៈអល់ឡោះហ្វ៊ូតាទេនៅលើគ្រប់ មេឃអស់រយៈពេលមួយ ពាន់ឆ្នាំ ទាល់តែអល់ឡោះហ្វ៊ូតាបានលើកវាឡើងទៅលើមេឃទីប្រាំពីរ ។ ថ្ងៃទីមួយនៅលើមេឃទីមួយ គឺ ថ្ងៃសៅរ៍ ថ្ងៃអាទិត្យនៅលើមេឃទីពីរ ។ លុះបានដល់ថ្ងៃសុក្រ វាបាននៅក្នុងមេឃទីប្រាំពីរ ។ វា តែងតែធ្វើសក្ការៈអល់ឡោះហ្វ៊ូតាដោយការធ្វើសក្ការៈដែលសក្តិសមនឹងព្រះអង្គ ។ វាលើកតម្កើងព្រះ អង្គតែមួយគត់ដោយការលើកតម្កើងដែលសក្តិសមនឹងព្រះអង្គតែមួយគត់ ។ វាមានឋានៈត្រចះ ត្រចង់ដល់ថ្នាក់យ៉ូបរ៉េអ៊ូល និងមីកាអ៊ូល ពេលបានជួបវា បាននិយាយប្រាប់គ្នាថា៖ "គេបានឲ្យ កម្លាំងទៅបារូបនេះដើម្បីស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្វ៊ូតានិងធ្វើសក្ការៈព្រះអង្គ គេមិនបានឲ្យកម្លាំងនោះ ទៅពួកទេវតាណាមួយទេ ។"

فَلَمَّا كَانَ بَعْدَ ذَلِكَ بِدَهْرِ طَوِيلٍ، أَمَرَ اللَّهُ تَعَالَى جِبْرَائِيلَ أَنْ يَهْبِطَ إِلَى الْأَرْضِ، وَ يَقْبِضَ مِنْ شَرَفِهَا وَ عَزْبِهَا وَ قَعْرِهَا وَ بَسْطِهَا قَبْضَةً، لِيَخْلُقَ مِنْهَا خَلْقًا جَدِيدًا، لِيَجْعَلَهُ أَفْضَلَ الْخَلَائِقِ. *** (تحفة الإخوان: 63 «مخطوط»، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 342)***

បន្ទាប់ពីនោះយ៉ាងយូរ អល់ឡោះហ្វ៊ូតាបានបញ្ជាឲ្យយ៉ូបរ៉េអ៊ូលចុះមកក្នុងផែនដី មកចាប់ដីនោះមួយ ក្តាប់ពីទិសខាងកើត ទិសខាងលិច ពីក្រោមនិងពីលើ ដើម្បីបង្កើតសត្វលោកថ្មីមួយ ដើម្បីនឹងធ្វើឲ្យសត្វ លោកនោះខ្ពង់ខ្ពស់ជាងសត្វលោកទាំងឡាយ ។" (تحفة الإخوان: 63 «مخطوط»)

ពាក្យរាយ

- បង្កើនគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត ឲ្យស្ងួតស្ងួតរោះត្តិ អាស៊ុន-ស្វារីយ៉ាត់ [៥១] ។ ៣
- បង្កើតអ៊ីប្លីស لبن [៥១:៥៦-៦០] ។ ៣១
- បណ្តាស្រុកដែលត្រូវផ្តាច់ [៥១:២៤-៣៧] ។ ២០
- មេឃគឺរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم [៥១:៧-៩] ។ ៦
- ផ្លូវគឺអាមីរុល មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام [៥១:៧-៩] ។ ៦
- ការស្រួច [៥១:១-៦] ។ ៥
- សារោះត្តិ سلا អាយុ ៩០ ឆ្នាំកាលមានបុត្រ, អ៊ីបរហ្ន៎ម سلا មានអាយុ ១២០ ឆ្នាំ [៥១:២៤-៣៧] ។ ១៨
- ជម្ងឺពោះ ឬក្រពះ ឲ្យស្ងួតស្ងួតរោះត្តិ អាស៊ុន-ស្វារីយ៉ាត់ [៥១] ។ ៣
- មនុស្សស្រឡាញ់មនុស្សភេទដូចគ្នា [៥១:២៤-៣៧] ។ ២០
- ស្រុកដែលត្រូវឃ្លីបរអ៊ីល سلا ផ្តាច់ [៥១:២៤-៣៧] ។ ១៨
- ស្ត្រីកើតកូនពិបាក ឲ្យស្ងួតស្ងួតរោះត្តិ អាស៊ុន-ស្វារីយ៉ាត់ [៥១] ។ ៣
- ស្ត្រីមេមាយ[ដោយលែងលះប្តី]ចង់រៀបការវិញ ឲ្យស្ងួតស្ងួតរោះត្តិ អាស៊ុន-ស្វារីយ៉ាត់ [៥១] ។ ៤
- សូត្រពេលប្រែខ្លួន [៥១:១៥-២១] ។ ១០
- អាលី صلوات الله عليه والسلام គឺព្រះសាសនា [៥១:១-៦] ។ ៦
- អាយ៉ាស្តុត្រូវកាត់ចោល [៥១:៥] ។ ៦